

A Biblia a fájdalomról?

Bár a Biblia ezt konkrétan nem írja le, tudjuk, hogy orvosi-élettani szempontból a fájdalomnak haszna is van.

☞ 4. oldal

A gyógyító szeretet igénye

A vallásosság, az ima kedvező konfliktusmegoldási mód az élet megpróbáltatásai során, mondja dr. Ábrám Zoltán orvos.

☞ 6. oldal

Betegségek lelki okai

Bár mindannyian tudjuk, hogy a testünk és a lelkünk szorosan összefügg, mégis, amikor megjelenik egy betegség, csak értetlenkedünk.

☞ 9. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2021. SZEPTEMBER • 32. évf. 17-18. szám • Ára 3 lej

Fájdalomcsillapítás

Nincs időd a fejfájásra – állítja a fájdalomcsillapító-reklám. Persze, a mai embernek semmire sincs igazán ideje, miért épp a fejfájásra lenne. Így aztán kattant a doboz, a fájdalomcsillapító teszi a dolgát, és a nyomasztó fájdalom – pillanatnyilag – elmúlik. Aztán ha tovább makacskodik, jön a következő vagy az erősebb gyógyszer. A fejfájásra gyors megoldás kell, mert az élet felgyorsult, mindig száguldani kell, és minden azonnal kell, egy gombnyomásra. Nincs idő nyafogni.

Az más kérdés, hogy miért fáj a fejünk. A fájdalom mögött ritkán húzódik meg komoly betegség. Leggyakrabban a fáradtság és a stressz az oka, sokan túlhajszoltnak érzik magukat, állandóan ingerültek és elgyötörtek. Hosszan sorolhatnánk a kiváltó tényezőket a zajtól a felborult életrendig, a nem megfelelő táplálkozástól a szennyezett levegőig. Ezzel semmi újat nem mondtunk, filozófusok, szociológusok, pszichológusok és orvosok serege elemezte már korunk nyavalyáit, és elmondjuk a véleményünket mi is, a szószékről vagy a lelkigondozás csendes perceiben.

Tudjuk azt is, hogy az ember felzaklatott lelkét a világban tapasztalt lesújtó élmények töltik fel méreggel. A spirituális értékeket nem becsülő, szélsőségesen anyagi társadalom állandó hajszára készíti a mai embert, mindig több kell, mindenből új kell, jobb kell, és ez az esztelen fogyasztás még csak boldogságot sem nyújt.

(Folytatás a 2. oldalon)

Jézus a mi egészségünk

Jézus csodái ma már meseszámba mennek. Akik mégis makacsul hinni akarnak Jézus gyógyításaiban és megtörténtnek mondják őket, egy régen történt eseménynél ritkán jutnak tovább. Akkor csodaszámba ment, ma bizonyára mindegyikre találunk pszichoszomatikus magyarázatot. Ha a lélek beteggé tudja tenni a testet, akkor bizonyára meg is tudja gyógyítani – sokkal hihetőbb egy efféle válasz!

A mai csodák a technológiákban vannak: az úrutazás, vagy az érintőképernyős telefon, olyasmi, aminek működését az átlagember nem tudja megmagyarázni, de elég számára az a tudat, hogy van valaki, aki igen. A gyógyulás-történeteknek ritkán van hitébresztő hatásuk. Legfeljebb azok számára, akik átélnek. Hallva vagy olvasva nem igazán befolyásolnak bennünket.

Egyszer egy bibliodráma-vezető (bibliodráma: a Biblia üzenetét személyes átéléssel, megtapasztalás útján átadni szándékozó műfaj – kezdetei: passiójáték, betlehemezés) arról mesélt, hogy amikor a kenyérszaporítás csodáját próbálták átélve-megérteni, akkor próbálkozásuk majdnem kudarcba fulladt, mert a csoport tagjai nem voltak éhesek, éppenséggel egy bőséges ebéd után lévén. Hiányzott a szomatikus (a testre vonatkozó) tényező.

A zsidó ember számára a keleti szelet Isten támasztotta, a mai ember csak az alacsony légnyomás hatását látja benne. Jézus célja a gyógyítással nem egy „jobb és egészségesebb” világ, hanem az új világ megmutatása volt!

TOKÁR SÁNDOR

www.facebook.com/harangszo

Fájdalomcsillapítás

(Folytatás az 1. oldalról)

Sokaknál még a nyári pihenőszabadság is csak a bizonyítási kényszer árnyékában létezik: megmutatni a világnak, milyen sok pénzből tudunk pihenni! És persze, az élet középpontja így nem a család, a közösség, még csak nem is az ember lesz, hanem a pénz, ami meghatározza, hogy mennyit érsz. Ebben a versenyben csak kevesek állnak győzelemre, de senki nem győzött. (Hol van az az ember, aki azt mondja, hogy eleget gyűjtött, és nem kell neki több?)

A spektrum másik szélén ott vannak azok, akiknek esélyük sincs ebben a mérkőzésben, kismizmizettnek tartják magukat, és a társadalom le is nézi őket. Szegénynek lenni szégyen, a szerénység nem erény, a mértékletesség pedig komikus fogyatékoság. És ahogy telik az idő, egyre inkább érzékeljük, hogy mennyire groteszk ez az egész színjáték, amelyet a Pénz nevében rendezünk, és amely-

ben a legtöbb ember csak mellékszereplő a színpadon.

Van ok a fejfájásra, mert egyszer mindenkinek véget ér a szerepe, és vélt értékeink valós súlya zéró.

Ugyanakkor szomorúan megállapítjuk, hogy az okokat nem tudjuk megszüntetni. A környezet pusztítása, a por, a zaj, a mérgekkel teaszórt levegő egyenes következménye mohó korunknak. A huszonegyedik század kapzsi kapitalizmusa, az általános lelki kiüresedés, az európai társadalmakban meghúzódó feszültségek és egyenlőtlenségek, a bérek közötti szakadék hosszú távon berendezkedtek jóléti (?) társadalmunkba, amelyben mi csak alárendelt társbérletők vagyunk. Nem is nagyon látunk alternatívát: harminc évvel a kommunizmus (szocializmus?) után még mindig emlékszünk, hogy az is rossz volt (és még fájdalomcsillapítót se lehetett kapni), és a baloldali eszméket tovább dédelgető zöldek fantazmagóriáitól vagy a karlendítők erősza-

kos rendjének már a gondolatától is kiráz a hideg és megfájdul a fejünk.

Képmutatással inthetnénk a nyájas olvasót, hogy Krisztusban megszűnik minden kín, az Áldott Orvos közeleg, és a Szentírás szava gyógyír mindenre, de közben tudjuk, hogy legtöbben inkább bevesznek egy gyógyszert, mert a fájdalom rossz, a fejfájás különösen kellemetlen. Mondhatnánk, hogy Krisztus Urunk is szenvedett, de miért éppen ezt utánoznák benne, ha már a jóságát és a szeretetét nem tudjuk lemásolni.

Inkább azt kívánjuk mindenkinek, hogy a politikai, gazdasági, társadalmi és környezeti kellemetlenségek ellenére keressük az igazságot az igében, a nyugalmat az imádságban, az egyensúlyt a hitben, nem feledve, hogy ez a világ és minden nyomorúsága elmúlik, de Isten szeretete örök. Ettől még sokat fog fájni a fejünk, de legalább tudjuk, hogy megéri.

WAGNER ERIK

Kiálts az Úrhoz!

„...Élég! Most, ó, Uram, vedd el a lelkemet, mert nem vagyok jobb atyáimnál! Majd lefeküdt, és elaludt a rekettyebokor alatt. És íme, egy angyal érintette meg, és azt mondta neki: Kelj föl, elég!” (1Kir 19,4–5).

Van a fájdalomnak egy olyan mélysége, amelyben a máskor oly retentő halál csendes szabadulással kecsegtet. Igaz, erről nem szívesen ejtünk szót. Sőt, hívő emberek körében valóságos tabutéma az ilyen összeomlás. Még a végén kiderül, hogy mégsem vagyunk olyan erősek a hitben, hogy az kitartást szerezzen nekünk. Marad tehát a leplezett öröklődés, amíg az erőltetett mosolyok mögötti önmérsztés végzetessé nem válik. Az ilyen hanyatló életben sérül a lélek, megbetegszik a test, elfogy a szeretet, elhűlnek a családi és baráti kapcsolatok, értelmetlenné válik a lét.

NINCS KIVÉTEL

Nem szégyen beismerni, hogy a megpróbáltatások fájdalmat okoznak, és a sok gyötrődés megvisel, hiszen „megtántorodnak a legkülönbek is” (Ézs 40,30).

Illés sem volt kivétel ez alól, pedig az Úr azon kevés prófétái közé tartozott, akik hatalmas csodatetteket vittek véghez. A Kármel hegyén valósággal sziporkázott, amikor gúnyolta a Baál-prófétákat a sikertelenségük miatt. Azután pedig olyan elképesztő áldozatot mutatott be, hogy a nép arcra borulva ismételtette: „Az Úr az Isten! Az Úr az Isten!” (1Kir 18,39).

Ezután mégis elmenekült, mert rettegett Jézabel bosszújától. A félelme a pusztába űzte és halálvágyat ébresztett benne.

Ennyire ki vagyunk szolgáltatva az aggodalomnak, a pániknak, a kétségbeesésnek, a szorongásnak.

„Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltok, és ő meghallgat engem” (Zsolt 120,1) – így tett bizonyosságot a zsoltáros a bajban megélt hitéről. Ezt tette Illés is, s még az sem baj, ha nem a megfelelő kéréssel fordult az Úrhoz. A legfontosabb, hogy a sötét gondolatok béklyójából tudott Istenhez kiáltani: „Élég! Most, ó, Uram, vedd el a lelkemet, mert nem vagyok jobb atyáimnál!”

Reményteljesebb imádságot várnánk egy olyan kivételes prófétától, mint Illés, de ez

most a kőkemény valóság, amelyben nincs helye a szerepjátéknak. Kegyeskedő önérettel kifogásolhatjuk, hogy egy hívő ember könyörgése nem lehet ilyen lemondóan búskomor. Akár istenkáromlásnak is tekinthetjük a kérést, hiszen egyedül az Úrra tartozik, hogy kinek, mikor veszi el a lelkét.

MIT TEHETÜNK?

Tárjuk bátran Isten elé a fájdalmunkat, még akkor is, ha arcunk pirulásával kell beismernünk a gyengeségünket. Ettől kezdve biztosak lehetünk benne, hogy az ügyünk előtte van, és az alkalmas időben megkapjuk a Szentlélek által mindazt, amire szükségünk van.

Illés kiöntötte szívének minden keserűségét az imájában, majd „lefeküdt, és elaludt a rekettyebokor alatt”, ezzel is kifejezve, hogy kész elfogadni Isten akaratát, bárhogy határoz is felőle.

Elfogadni Isten akaratát nemcsak akkor nehéz, amikor „nemszeretem napokat” kapunk tőle, hanem akkor is, amikor ő fel akar karolni minket, pedig nekünk semmi kedvünk talpra állni. Illés hite és engedelmsége erősebb volt a bánatánál, ezért tudta folytatni a szolgálatát, és ezért éledt benne új remény.

Kedves testvérem, ha már úgy érzed, hogy nem bírod tovább hordozni a lelki terheket, és már nem vagy képes elviselni az ezzel járó fájdalmat, akkor kiálts az Úrhoz. Az imád meghallgatásra talál, és a válasz sem marad el, csak figyelj Istenre, és maradj engedelmes.

ERDEI ÁRVA ISTVÁN BÉLA

A gyógyító Úr közelében

„...megkérdezte tőle: akarsz-e meggyógyulni?”
(Jn 5,6b)

Harmincnyolc éve feküdt ott az a bethesda-i beteg. Körülötte már sokan meggyógyultak, ám lassan negyedik évtizede, hogy vele semmi nem történik. Ezt a beteg, sánta embert talán már nem is látogatja senki. Egyik nap telik a másik után, és nincs változás.

Nem jutsz előre, megoldást nem találsz? Ám jöhetsz a gyógyító Úr közelébe! Az örömhír ez: jön Jézus, Ő közeledik hozzád. Érdeklődik, kérdezősködik felőled. Mi is ismerjük a sok próbatétel után átment felebarátainkat. Bízunk őket közbenjáró módon teljes hittel a mi Jézusunkra!

Jézus újból ott van Jeruzsálemben. A Juh-kapunál megy be Isten Báránya. Az irgalmasság házábanál (Bethesda) megáll, s keresi azt, akin segíthet. Útközben áldott csodák

történnék. Útközbeni életünkhöz kérjünk mi is érzékeny szívet, látó szemet, könnyűrölő kezet! Jó meglátni: az irgalmasság házában ott van az irgalmas Úr.

Ő kérdez a beteg felől, s kérdezi a beteget. Megkérdez téged is: mit akarsz? Az úrt csak Ő tudja benned is, bennem is kitölteni. Hogy állsz lelkileg? Hol nyomorodtál meg?

Békességet vesztett életed beismerte-e már: szükségem van a Szabadítóra, a Gyógyítóra?! Krisztusi szeretettel, krisztusi indulattal akarsz-e élni? Van-e már ilyen vágyad? Szeretnél-e úgy élni, ahogyan Ő adná?

Ez a beteg ember csak panaszkodik és spekulál: nincs emberem, aki bevigyen. Az Emberfia ott áll előtte, s ő arról beszél, nincs, aki rajta segítsen. Ebben a lemondó állapotodban nem hagy el téged sem. Gyógyító ígét mond: kelj fel, vedd az ágyadat, és járj! Jézus szavára viszi az ágyát. Ágyát cipeli szombaton, s ebbe csak belekötöni tudnak.

Kezedet tördelőd, panaszkodó életedből Ő ma is felállít, megsegít. Ne mondd le se magadról, se másról! Ő reménységet ad a reménytelennek is.

SEBESTYÉN LÁSZLÓ EDE

Üdvösség és gyógyulás

„Amikor Jézus közelébe értek, és látták, hogy a megszállott, akiben a légió volt, felöltözve ül, és eszénél van, félelem fogta el őket” (Mk 5,15).

Annyi embert meggyógyított már az Úr Jézus Krisztus. Halottakat támasztott fel, megszállottakat szabadított meg. Ezek az emberek hallhatták Jézus prédikációit az Isten Országáról. Mindezek csodálattal és ámulattal töltöttek el bennünket.

A gadarénusok földjén Jézus meggyógyított egy megszállottat. Bizonyos, hogy ez nem egy pszichikai eset. Nem egy idegbeteg emberéről van szó. Manapság az ilyen embereket beutalják az ideggyógyászatra, és ott kezelik őket, hogy meggyógyuljanak. Itt nem egy ilyen esetről van szó. Jézus egy megszállottat, az ördög által megszállott embert gyógyít meg.

Az, hogy Jézus így vagy más formában kiűzi vagy elűzi az ördögöt, és meggyógyítja az embert, azt jelenti, hogy elközelített az Istennek országa. Eljött e földre a királyok Királya és egy ideig az emberek között élt. Ez azonban nem hagyta nyugton az ördögöt, és így vagy úgy nyilvánosan is összeütközésbe került az Úr Jézus Krisztussal.

MEGSZÁLLOTT VIDÉK

Mit gondolunk? Közel áll-e ez a történet hozzánk, vagy semmi közünk hozzá? Jól jegyezzük meg: ahol a keresztyén életet komolyan veszik és az emberek Jézust komolyan követik, ott megjelenik az ördög is, és befolyásolni szeretné a gyülekezetet. A mi életünk is örökös veszélyben van az ördög miatt, aki kísért és támad bennünket.

Feltehetjük a kérdést: Minden bűnös ember az ördög megszállottja? Nem, de nekünk,

mint megkeresztelt embereknek, tudatában kell lennünk annak, hogy az ördög által megszállott vidéken élünk. Mindannyiunk keresztsége azt hirdeti, hogy egy életen át harcot kell vívni a bűneinkkel, az ördöggel és az ő nagy seregével. Vannak emberek, akik bátran harcolnak a bűnnel és az ördöggel szemben, de vannak reménytelenségben élő emberek, akik nem harcolnak, és így az ördög hatalmába kerülnek. Ezért tanít minket Jézus Krisztus így imádkozni: „Ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól!”

MEGVÁLTÁS VAGY GYÓGYÍTÁS?

Bizonyos, hogy nem arról szól ez a történet, hogy Jézus minden beteget meggyógyít e földön. De igenis arról beszél, hogy Jézus meg tud minden embert úgy gyógyítani, hogy bejusson az Isten országába. Ez az igazi gyógyulás a mindenféle betegségek közül.

Az, hogy az Úr Jézus itt megszabadítja ezt a megszállott embert a megkötözöttségéből, nem jelent kevesebbet, mint hogy a lelkét menti meg, a lelkét gyógyítja meg.

A bűneink sok sebet ejtenek rajtunk. Tele vagyunk sebekkel és forradásokkal, mert az ördög el akar veszíteni bennünket, el akarja veszíteni a lelkünket.

Jézus Krisztus hatalmas szabadítást visz végbe, amikor megtöri a bűn és az ördög hatalmát. Ez megtörténhet egyetlen pillanat alatt, vagy lehet egy hosszabb folyamat eredménye.

Isten Szent Lelke kezd el munkálkodni ilyenkor az emberben úgy, hogy az ember folyamatosan olvassa az ígét és megpróbál az ige szerint élni. Nos, ebben jön segítségünkre az Úr Szent Lelke.

Jézus meggyógyítja a megszállott embert, és az az Úr Jézus szeretetéről és hatalmáról tesz bizonyosságot. Jézus szabadítása mindig teljes, tökéletes, a lelkét is meggyógyítja. A meggyógyított ember felöltözött, és visszatért az értelmébe is.

KÉTFÉLE HATÁS

A disznók tulajdonosai kíváncsian mennek Jézushoz, és félelem fogja el őket látván, hogy mi történt. Nem örülnek annak, hogy Jézus meggyógyította a megszállottat, mert a kiűzött ördögök a disznókba mentek, és azok a víznek eredtek, és ott megfulladtak. Arra kéri Jézust, hogy menjen el tőlük, hagyja el a vidéküket. Ezeknek az embereknek fontosabb a haszon, az egyéni érdek, mint egy embernek a gyógyulása és üdvössége.

A meggyógyult ember azonban ragaszkodott Jézushoz, és vele akart menni. Jézus visszaküldte az övéihez, hogy ott hirdesse, nekik is, hogy Istennek van szabadítása a legnagyobb sötétségben levő ember számára is.

Ma sincs ez másképpen. Sokan méltatlankodnak, és az anyagiakat többre becsülik, mint egy istentiszteletet, ahol az igehirdetés és az Úr Szent Lelke által annyi meg annyi gyógyulás történhet és történik.

Mások meg ragaszkodnak Jézushoz, és mindig vele szeretnének lenni, de Jézus megbízatást ad nekik: otthon hirdessék, hogy van szabadulás a bűn legnagyobb sötétségéből is az Úr Jézus Krisztus által.

Te hova tartozol? Sodrósdsz a tömeggel, vagy ragaszkodsz Jézushoz, és bizonyosságot teszel az Ő szabadításáról a szeretteidnek és mindenkinék?

C SOMAY ÁRPÁD

Mit mond a Biblia a fájdalomról?

A fájdalom szó több mint hetvenszer fordul elő a Szentírásban, különböző értelemben. Legelőször a gyermekszüléskor érzett fájdalom megnevezéseként bukkan fel, a bűneset asszonyra kiszabott büntetéseként. A bűn miatt az egész föld átkozott lett, aminek következményeként a szenvedés és a halál is belépett a világba. A fájdalom a bűn számos következményének az egyike.

A FÁJDALOM HASZNA

Bár a Biblia ezt konkrétan nem írja le, tudjuk, hogy orvosi-élettani szempontból a fájdalomnak haszna is van. Nélküle ugyanis nem tudnánk, hogy mikor szorulunk orvosi segítségre. A fájdalom hiányában a gyermekek nem tanulnák meg, hogy ne érjenek a forró kályhaajtóhoz. A fájdalom érzése nélkül később vennék észre, hogy veszélyes egészségi állapotban vagyunk.

A fájdalomnak azonban lelki szempontból is lehet jótékony hatása. Jakab apostol azt tanácsolja, hogy ha fájdalmas próbákon megyünk keresztül, annak örüljünk, tudván, hogy a fájdalom által Isten munkálkodik

bennünk, hogy kitartást és krisztusi jellemet formáljon bennünk (Jak 1,2–3).

Ez egyaránt igaz a mentális, az érzelmi, a lelki és a fizikai fájdalomra.

A fájdalom lehetőséget teremt arra, hogy megtapasztaljuk Isten kegyelmét. Pál apostol egy testében levő tövisről beszélt, amely zavarta őt. Nem tudjuk, hogy mire utalhatott pontosan ezzel a kifejezéssel, de úgy tűnik, hogy nagyon fájdalmas lehetett számára. Általa azonban felismerte, hogy Isten kegyelmében részesült, s így ki tudott tartani.

Istentől kapott türelemmel gyermekei el tudják viselni még a nagy fájdalmat is!

VÉGES

A fájdalom természetes része bukott, bűn sújtotta életünknek, de akik a Krisztusba vetett hit által élnek az életüket, azok az örökkévalóságban vele élnek majd a mennyben. Számukra minden fájdalom pusztá emlék lesz csupán. Akkor majd Isten „letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak” (Jel 21,4).

Összefoglalva tehát a fájdalom nem kellemes, de hasznos része az életnek. Legyünk hálásak Istennek érte, mert általa figyelmeztet minket, hogy valami nincs rendben a testünkben. A bűn szörnyű következményei is emlékeztetnek általa, illetve arra, hogy Isten elkészítette a szabadulás útját.

Ha valakinek fájdalmai vannak, az jó alkalom lehet arra, hogy rájöjjön: milyen rettenetes érzelmi és testi fájdalmat szenvedett el Jézus értünk! Semmilyen fájdalom sem járhat annak a közelében, hogy Jézust keresztre feszítették, ráadásul úgy, hogy Ő önként vállalta a megváltásunkat az Atya dicsőségére.

10 dolog, amit Jób könyve a szenvedésről tanít

– PHILIP YANCEY ÉS TIM STAFFORD JEGYZETEI A MAGYARÁZATOS BIBLIÁBÓL

1. A szenvedés részben a Sátántól ered. A Sátán igyekszik úgy bemutatni a szenvedést, mintha a Teremtő haragudna az emberre, hogy ezzel aláassa a belé vetett bizalmát.

2. Isten mindenható és jó. Egy olyan szerető Istent ismerhetünk meg, aki kész megváltani teremtményeit a halál és a bűn fogságából.

3. A szenvedés nem mindig a bűn következménye. Jób mellett Ábel, Kain testvére (1Móz 4) és Úriás, Bethsabé férje (2Sám 11) azok, akik nem bűneik, hanem sokkal inkább igazságosságuk miatt szenvedtek.

4. Isten igazságosan fog jutalmazni és büntetni az utolsó ítélet idején. Jób barátai azt feltételezték, hogy Isten jutalma és ítélete

már ezen a világon éri utol az embereket. Az Újszövetség azonban világosan közli, hogy földi életünkön túl lesznek majd tetteink megítélve.

5. Isten nem ítéli el a kételkedést és a csüggedést. Isten ugyanis az őszinte elkeseredést többre értékeli, mint a vallásos képmutatás köntösébe bújtatott hitetlenséget vagy épp öngazultságot.

6. Senki sem ismeri a szenvedéssel kapcsolatos összes tényét. Jób egyetlen problémája az volt, hogy nem olvashatta el a róla írt könyvet. Ha ezt megtehetné volna, az első két fejezetben bemutatott mennyei események segítettek volna neki meglátni szenvedései okát.

7. Isten sohasem burkolódik teljes hallgatásba. Elihu rámutatott, hogy Isten szólt álmokon, látomásokon és a múltban átélt áldásokon keresztül (Jób 33), valamint a természetben látható alkotásain keresztül (Jób 37). Ma pedig már kezünkben van a teljes Szentírás.

8. A jó szándékú tanács néha többet árt, mint használ. A szenvedőnek arra van szüksége, hogy valaki meghallgassa, megértse, min megy keresztül, és együttérzést tanúsítson iránta, nem pedig az igazság és vallásos frázisok ismételtetésére.

9. Isten hitet vár az embertől. Isten nem ad egyértelmű magyarázatot a szenvedés okaira. Inkább Jób válaszára irányítja a figyelmet. Az igazi kérdés Jób hite körül forog: vajon akkor is kitartóan bízik Istenben, amikor minden rosszra fordul?

10. A szenvedés magasabb rendű célok eszköze lehet. Hasonló a mi helyzetünk is: a szenvedéseink ugyanis formálnak minket, és közelebb visznek Istenhez. Amikor hittel és bizalommal viseljük iránta a szenvedéseink közepette is, újabb és újabb győzelmet arat a Sátán fölött.

TOKÁR SÁNDOR ÖSSZEÁLLÍTÁSA

Az egészség Isten üzenete

Az egészség nem pusztán a betegség hiánya – mondta ki az Egészségügyi Világszervezet (World Health Organization – WHO) egyik közleménye még 1948-ban. Az egészség ugyanis a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, ami jóval több a sejtek megfelelő működésénél.

Azért nagyszerű ez a megfogalmazás, mert nem a betegség felől közelíti meg az egészség kérdését, hanem a teljes embert tartva szem előtt igyekszik körülhatárolni az egészséges állapotot.

GYÓGYÍTÁS ÉS A HIT

Az Ószövetség betegségfogalma jóval tágabb volt a mienknél. Betegségnek mondtak minden olyan állapotot, amelyben csökkent az ember életereje sebesülés, öregedés vagy pszichés gyengeség miatt.

A legerjedtebbek a bőrbetegségek (lepra), a vakság és a testi fogyatékoság voltak. A gyógyítás általában kimerült a sebek ellátásában, a láz- és a fájdalomcsillapításban, a fertőtlenítésben vagy az eltört végtagok be- kötözésében.

Az orvostudományt akkor még a hit pótolta ki: az ókori keleten a beteget az istenekre bízta, mivel csak azok voltak képesek meggyógyítani az embert a súlyos sebesülésekből és betegségekből, aminek eszköze lehetett az emberi tevékenység is.

Az ószövetségi pap mégsem volt gyógyító, csupán a betegség elmúlásának megállapítása volt az ő feladata (vö. a tíz leprás meggyógyításának története – Lk 17,11–19).

Jézus Krisztus korában vakok, bénák, sánták, leprások, megszállottak küszködtek a megmaradásért a mindennapokban.

Vándorló gyógyítók, ördögűzők jelentették az egyetlen reményt azok számára, akik a legtöbb esetben végérvényesen az egészségesek társadalmának peremére szorultak. Tovább tetézte nyomorúságukat az a közfelfogás, miszerint a betegségek Isten büntetései az ember bűneiért. Tett és sors valóban szoros összefüggésben vannak. A túlzott mértékű bűntudat, a függőség, a szerek vagy az anyagiak hiábavaló hajszolása megbetegíti a lelket, utána pedig a testet is.

Jézus nem kérdőjelezi meg a bűn és a betegség összefüggését, hiszen önmagát orvosként azonosítja (Mk 2,17). Gyógyítása azonban több a megromlott egészségi állapot helyreállításánál!

A Vele kapcsolatba kerülő ember tüneti kezelés helyett gyökeres változást kaphat, mert Ő a teljes emberi életet újjá akarja teremteni. A lelki gyógyulás pedig azzal kez-

dődik, hogy a meggyógyult elkezdheti a társadalomba való visszailleszkedését, ami sok esetben belső és külső konfliktusokat is generál: a vér folyásos asszony továbbra is szégyelli magát korábbi állapota miatt (Lk 8), Zákeust pedig továbbra is megvetik korábbi hivatásáért (Lk 19). Hosszú betegség után nem könnyű ismét a rendes kerékvágásba visszatérni, de az emberi kapcsolatok is gyógyíthatók!

ISTEN KÉZJEGYE

Jézus a vakon született ember történetében (Jn 9,1–3) mégiscsak elválasztja a betegséget és a bűnt egymástól, és arra irányítja a figyelmet, hogy a nyomorúságos állapot lehetőség Isten hatalmának megnyilvánulására.

A Biblia szerint ugyanis a csodálatos gyógyulások Isten kinyilatkoztatásának részei. Csodák által igazolta kiválasztottait (Mózes és az el nem hamvadó csipkebokor, Illés és a víztől átázott égő áldozat a Kármel hegyen).

A csodás gyógyulások első renden nem természetfeletti események voltak Izrael fiainak szemében, hanem egyértelmű jelei annak, hogy Isten jelen van népe körében.

Az evangéliumok Jézus harmincnál is több csodáját örökítették meg, de nem azért, hogy bemutassák: Isten Fiának hatalma van a természet folyását megváltoztatni!

A csodák mindig valakinek szóltak. Jézus nem gyógyított lépten-nyomon, csak akkor, ha látta a betegekben a hitre kész lelkületet, a befogadásra nyitott hozzáállást.

TOKÁR SÁNDOR

Miért engedi meg Isten a fájdalmat?

Az egyik legnagyobb akadály, ami az Istenbe vetett bizalmunk útjába áll, a fájdalom létezésével kapcsolatos összezavarodottság. Nem értjük: ha Isten valóban jó és szerető, és ha reményt és jövőt adva nagy tervének részeivé akar tenni, mégis miért hagyja, hogy szenvedjünk?

Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy Isten soha nem bánt minket. Gondoljunk csak bele Ádám és Éva történetébe. Ők először elszégyelltek magukat (ami szintén egyfajta sérelem, mégpedig az égőt célzó), és ujjal kezdtek mutogatni egymásra. Egymást, a kígyót, sőt még Istent is okolták.

Isten soha nem okoz nekünk fájdalmat – a bűn teszi azt. A bűn pedig olyan valami, amiért teljes felelősséggel tartozunk. Valójában tehát mi bántjuk önmagunkat.

Am továbbra is igaz, hogy Isten nem akadályoz meg minket benne. Azért nem, mert ő

természeténél fogva (amellett, hogy szerető) igazságos is. Végtelen jóságából és bölcsességéből képes arra, hogy szeretően a mi szenvedésünket is a javunkra fordítsa.

A FÁJDALOM MEGVÉD

Amikor bűnbe esünk, akkor Isten hagyja, hogy annak következményéből, a büntetésből tanuljunk, és így megóvjon általa egy esetleges még nagyobb bántalomtól, ami később érne bennünket, ha hagyjuk a bűn pórát kicsúsztatni a kezünk közül.

Isten azért hagyja, hogy bántódás érjen minket, mert fontosak vagyunk neki, és meg akar védeni minket.

NÖVEKEDÜNK A FÁJDALOMBAN

Számtalanszor bebizonyosodott már, hogy mennyire hatásosan növekszünk a fájda-

lom által. Ahogyan a régi mondás is tartja: „Ami nem öl meg, az megerősít”. Nem csak ebben a mondásban van igazság, mert a Bibliában is hasonlóan olvashatunk: „mert ők rövid ideig, a saját elgondolásuk szerint fenytettek, Ő pedig javunkra teszi ezt, hogy szentségében részesüljünk” (Zsid 12,10).

Egy dolog biztos: a mennyben nem lesz fájdalom. Várhatjuk a napot, amikor megszabadulunk minden nehézségünktől. A fájdalom által, amivel nap mint nap szembe kell néznünk, jobban fogjuk tudni értékelni azt az időt, amikor végre mentesülünk tőle. Ez az idő pedig akkor jön el, amikor Istennel lehetünk. Pál apostol írja: „Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk” (Róm 8,18).

CHRISTIAN TODAY.COM,

FORDÍTOTTA: NAGY-MENYHÁRT KAMILLA

A gyógyító szeretetre, megtartó

A vallásosság, az ima kedvező konfliktus-megoldási mód az élet megpróbáltatásai során, mondja dr. Ábrám Zoltán orvos, egyetemi tanár, közíró, aki szerint számos vizsgálat igazolja a vallásosság, a vallási közösséghez tartozás egészségvédő szerepét.

– A világjárvány Isten mindenekfelettségét hirdeti, írta egyik cikkében. Mire utalt ezzel?

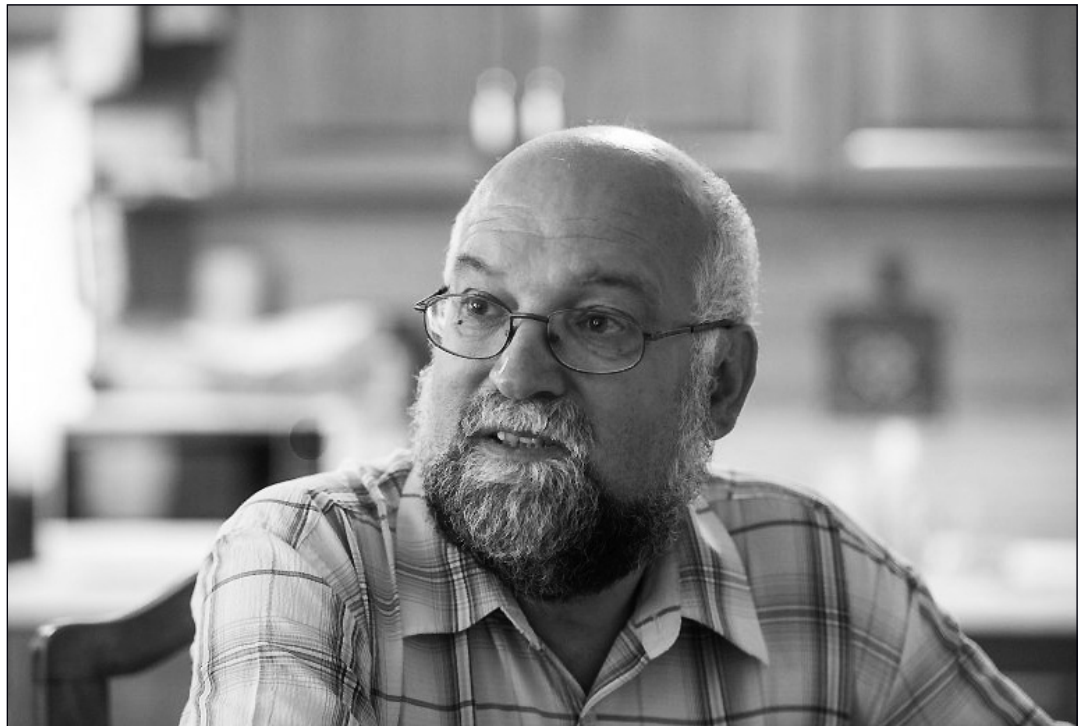
– Arra utaltam, hogy az emberiség száalmas harcot vív a természet, a természetesség ellen. Egy parányi, szemmel láthatatlan vírus, Isten teremtménye megleckéztette a kék bolygó főbérlőjét, aki már-már szeretné maga számára kisajátítani a világmindenséget.

A világjárvány a Jóisten mindenekfelettségét hirdeti, és arra figyelmeztet, hogy rövid távon győzelmet arathat, csatákat nyerhet az emberiség, a háborút azonban elveszíti, ha ellenszegül a természet erőinek. Sőt, száalmas-sá, tragikomikussá válhat alkotója szemében. Hiába ragaszkodik görcsösen mesterséges megvalósításaihoz, a természet erői felett nem arathat végső győzelmet. Igaz a mondás: „A természetet el lehet pusztítani, de legyőzni nem lehet.” A természet visszavág, megtartja évezredes, évmilliók szokásait. Ő képviseli az örökkévalóságot, nem mi, a bérlők, a lasacsán zárt burokokban mesterséges világot kialakítók. Akik egyre inkább eltávolodtunk tőle, vélt boldogságunk, felemelkedésünk érdekében. Megtagadtuk, önző módon a szó szoros értelmében lábbal tiportuk. A saját érdekeinket, becsvágyunkat, kapzsiságunkat helyeztük előtérbe. De miközben a szabadelvű személy saját kezébe helyezi sorsát, az istenfélő keresztyén ember elfogadja a Teremtő mindenekfelettségét.

– Közíróként számos témában véleményt formál. Hogyan vélekedik arról az erőszakos gyorsasággal terjedő világrendről, amely a történelem szemétdombjára számúzne minden eddigi civilizációs értéket?

– Mára számos értelmiségi, elismert szakember leírta, kimondta, hogy a világ fejlődésével fordított arányban, exponenciálisan csökken az erkölcs. Másképpen fogalmazva: nő az erkölcstelenség.

Világjárvány ide vagy oda, a láthatatlan maszkszelés már előtte megnövekedett az erkölcs csökkenésével, miután az etikai ismeretek elsajátítását már rég kivették a kötelező tantervből, pedig nagyszüleink ellenőrzőjében a legelső tantárgy neve így szerepelt: erkölcsan. Akkoriban az erkölcs elől helyezkedett el az értékrendben, fontosabbnak bizonyult a jognál, és bár az ember mindenkoron gyarló volt és lesz, a társadalmi rendszer, az egyház vagy egyszerűen maga a szokásrend

nagyobb ellenőrző szerepet jelentett. Mára a jog számos kultúrában legyőzte az erkölcsöt, kiváltképpen a keresztyén világban.

– Keresztyén emberként hogyan látja, tud-e sóvá, élet-ízestítővé lenni az egyház, korunk civilizációs harcának egyik üldözöttjeként? Hiszen egyre inkább a peremre szorulás, a védekezés helyzetéből kell reményt és biztatást nyújtania a világban zajló folyamatok elszenvedőinek.

– A keresztyén embernek tudatában kell lennie az isteni biztatásnak, amit a református erdélyi fejedelmek a zászlajukra tűztek: Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? (Róm 8,31)

Ez a remény és biztatás mindannyiunkat átsegíthet életünk nehéz pillanatain. Ebben a gyakorta hitetlen és hiteltelen világban, amelyben keresztyének tízezrei kerültek üldözött helyzetbe, sőt még az évezredes keresztyén kultúrájú országokban is lekerül a kereszt, még a templomokról is, még inkább saját hitünk megtartó erejével, identitásunk értékeivel és örömeivel kellene törődnünk. Állhatatos következetességgel. Sőt, szükség szerint a kereszthordozást is vállalva.

Minket, erdélyi magyarokat mérhetetlen szomorúsággal tölt el az, hogy nemcsak országunkban vagyunk kisebbség, hanem lasacsán keresztyénként a kétezer éves keresztyén kultúrán nevelkedett Európában is. Az utóbbi időszak politikai történéseiből ugyanis nyilvánvalóvá vált, hogy az erőltetett és saját létünket veszélyeztető migrációs hullám támogatásán túl szívárványszínű jövőkép virít Európa egén.

Egyszerre vicces és tragikus, hogy Magyarország – és általa a magyar választópol-

gár, mi magunk – lett a homofób jövőkép megtestesítője Brüsszelben, mivel a kormányzat és az emberek többsége ellentmond Európa azon „hagyományának”, amely a másneműségekre való buzdítást már a gyermekkorban megengedi.

A keresztyénségnek valóban toleránsnak kell lennie, de nem adhatja fel saját elveit, értékeit, sőt a természettel sem helyezkedhet szembe.

Én magam a moldvai magyarok néhez sorsára és gondjaira szoktam felhívni a figyelmet, akiket istenhitük őrzött meg vallásukban és némiképpen magyarságukban is.

Hogy miért kell érdekeljen bennünket a csángó sors? Három okból: mert ők is magyarok, mert egyedi értékek hordozói, valamint azért, mert mindenkoron arra figyelmeztetnek bennünket, hogy az ő sorsukra juthatunk mi is, ha nem vigyázunk magunkra.

A kedvező népesedésű, egészséges, életképes nemzetnek több az esélye a túlélésre, a megmaradásra. A magyar lelkiállapotra napjainkban is jellemző sokasodó kudarcélmények, a katartikus állapotok hiánya, a fokozódó frusztráció és szorongás, a romló közérzet, a növekvő stressz egészségkárosító hatása egyértelmű.

A kedvezőtlen folyamatot megakadályozó politikára lenne szükség: hagyományokra épülő értékrend, családközpontúság, szülőföldön boldogulás.

– Lapszámunk témája a testi-lelki fájdalmak és azok kezelése, gyógyítása. Mi a véleménye az emberi és isteni gyógyítás határvo-naláról, összefüggéseiről?

hitre mindannyian rászorulunk

– Mint közegészségtanász, a megelőző orvostan képviselője szakmai pályafutásom során kiemelten foglalkoztam a lakosság életvitelével, egészségi állapotának fizikai-lelki-szociális hátterével, a kockázati tényezők és az egészségvédő faktorok elemzésével. Kihangsúlyozandó a megelőzés szerepe, illetve az egészség és az életmód közötti összefüggés. Mert miközben az ember életének legfőbb egyetemes célja a boldogság elérése, a boldogságvágyunk kiteljesítésének egyik fontos feltétele az egészségünk védelme, megőrzése, fejlesztése. Márpedig mi magunk vagyunk a saját egészségünk őrei, védelmezői. Emellett embertársaink egészsége iránt is felelősséggel tartozunk, hiszen az egészség megtartása, az életminőségről való gondoskodás nem magánügy, hanem társadalmi feladat, mindnyájunkat érintő közügy.

Meghatározása alapján „az egészség a teljes testi, lelki, szellemi és szociális jóllét állapota, és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság, nyomorékság hiánya”. Akárcsak az egészség megfogalmazásánál, a betegség meghatározásánál is túl kell lépünk a szűk értelmezés határait.

A betegség nem egyszerű ok-okozati összefüggés következménye; nemcsak valamilyen szervünk kóros elváltozása, hanem benne sűrűsödik az ember egész élete, kórtörténete, környezete, szokásai, szociális helyzete, sőt betegségekkel terhelt ősei is.

A társadalomtudósoknak az a véleményük, hogy az egészség és betegség egyaránt szociális jelenség. A mai fejlett orvoslás, ápolás elismeri a szociális tényezők jelentőségét az egészség megőrzésében és a betegségek keletkezésében, és azt hangoztatja, hogy nem a betegséget, hanem az embert mint betegséggel küzdő személyiséget kell kezelni.

Egyes tudósok úgy tartják, hogy az egészség autonómiát jelent (az egyén önállóságát), az autonómiát, vagyis az egészséget azonban megzavarhatja a lét túlzott medikalizációja.

A bírálókat arra utal, hogy az orvostudomány a törvényes működésén túllépő hatáskörre tett szert. Erre példa, hogy medikalizáció által orvosi határozatokkal és gyógyító technikákkal túlzott mértékben beavatkoznak az olyan mindennapos élethelyzetekbe is, mint a születés vagy a halál.

Az egészség az ember személyes feladata, amit szabadon és önállóan kell megvalósítania. Az orvosok, az egészségügyben dolgozók a megrendült egészség helyreállításában működnek csupán közre.

Ami az emberi és isteni gyógyítás határvonalát illeti, mindig figyelembe kell venni mind az emberi, mind az isteni megközelítést. Egyrészt a körlefolys, a gyógyulás statisztikailag leírt folyamatát és lehetőségeit, más-

részt viszont a legrosszabb kilátások esetén is létezik akár néhány százalékos kivétel, ami mindig reményt és esélyt ad a keresztyén ember számára. Nyilván tudatosítanunk kell, hogy az életünkben egy dolog egészen biztos, és pedig az, hogy meghalunk. A gyógyítás folyamata szakmai kihívást feltételez, miközben a keresztyén lelkület kiemelt fontosságú lehet.

– **Van-e szerepe a vallásosságnak a gyógyítás, a gyógyulás folyamatában?**

– A vallásosság a lelki egészség egyik igen fontos mutatója; számos vizsgálat igazolja a vallásosság, a vallási közösséghez tartozás egészségvédő szerepét. Bár sokak részéről előítéletek tapasztalhatók a vallással, a spiritualitással kapcsolatban, az objektív vizsgálati módszerek ma már bebizonyították a

ján és Szatmárnémetiben. Nehéz időkben is tiszta lelkiismerettel szolgálta népét és gyülekezetét. Büszke vagyok rá.

Tőle nem annyira a „papi kvalitásokat”, mintsem a matematika szeretetét örököltem. A sors viszont úgy adta, hogy én magam sem lettem matematikus, életem nagy elhatározása volt, hogy XI. osztály elején az orvosira való felkészülést választottam. Így hát ugyanott szereztem oklevelet, ahol három évtizeddel korábban édesanyám diplomaosztója volt: a marosvásárhelyi orvosegyetemen.

– **Orvosként, gyógyító munkájában, a páciensekkel való kapcsolatában segítségére van-e a hit?**

– Mind a keresztyén orvos, mind beteg számára egyértelmű az üzenet: kitartani az

vallásgyakorlás összefüggéseit a testi és lelki egészséggel. Ma már külön kutatási téma a vallás és az egészségi állapottal kapcsolatos jelenségek közötti összefüggések vizsgálata.

A lelki egészség tekintetében a vallásgyakorlás szoros kapcsolatban áll a depresszió, a szorongás, a reménytelenség alacsonyabb fokával, a jobb életminőség megítélésével.

Hogyha kapcsolatba hozzuk az egészségmagatartás különböző tényezőivel, megállapítható, hogy a vallásosság nagymértékben csökkenti a legjelentősebb népbetegségek (szív- és érrendszeri megbetegedések, daganatos betegségek) legalapvetőbb kockázati tényezőit, azaz ritkábbá válik az élvezeti szerek használata. A vallásosság, az ima kedvező konfliktusmegoldási mód az élet megpróbáltatásai során.

– **Édesapja református lelkipásztorként szolgált. Önt nem vonzotta a teológia?**

– Édesapám, Ábrám Sámuel nyugdíjazásáig két gyülekezetben szolgált, Szinerváral-

imádságban és a hitben. Figyelembe véve a szeretet gyógyító erejét. És ha mégsem hatásos, akkor növelni kell az adagot.

Amúgy gyógyító szeretetre, megtartó hitre mindannyian rászorulunk, életünk nehéz pillanataiban kiváltképpen. Saját példámmal állhatok elő. Tavaly életem mély völgybe jutott. Belső készletéből egy héten át tartó magányos gyaloglásra vállalkoztam, amely során közelebb akartam kerülni a természethez, a Teremtőhöz és a Megváltóhoz. Hála, szeretet, béke, ez volt a Marosvásárhelytől Csíksomlyóig vezető gyalogutam vezérfonala.

A gyalogos zarándoklat fizikailag egyfajta önsanyargatás, lelkileg egyszerű megtisztulás. A zarándok tudatosan kerül közelebb Krisztushoz, vele hordozza a keresztfá terhét, vele támad fel. Mert a keserűség elrabolja a békességet, és állandó békétlenségben nem érdemes élni. A fájdalomból cél születik, és a kétségbeesésből új remény.

Amputált családtag, ágyhoz kötött élet

Egészségesen elképzelni is nehéz, mit jelenthet ágyhoz kötötten élni. Aki gondozott már ágyban fekvő családtagot, az tudja, hogy nemcsak egy beteg életét, hanem az egész család életét megváltoztatja, ha közeli hozzátartozó fekvő beteg lesz. Viszont más az, ha valaki ideiglenesen szorul ápolásra, és más az, ha valami véglegesen megváltozik.

Cukorbetegség, fertőzés vagy baleset következménye lehet egy végtag eltávolítása, és ha az alsó végtagé, akkor a beteg élete egyik napról a másikra rémálommá változik. Az amputáció fizikai, érzelmi, szociális, szellemi és anyagi szinten is jelentős kihívás a beteg számára. Nem ritka az sem, hogy ilyen esetben az érintett átmenetileg elveszti a józan gondolkodó- és problémamegoldó képességét.

A „KIKAPCSOLT” TAG

Az amputációt gyakran egyfajta gyász folyamatként élik meg a betegek és a hozzátartozók is. A beavatkozásra adott érzelmi reakció egyénenként és családonként változik, nagyban függ a beteg személyiségétől, értékrendjétől, korábbi élettapasztalataitól, a család és barátok támogatásától, illetve attól, milyen jelentést tulajdonít a végtagvesztésnek.

Érezhet szorongást, haragot (ez irányulhat önmagára, a családjára vagy az egészségügyi személyzetre), depressziót, sokkot, tagadást, reménytelenséget, tehetetlenséget, de akár teljes érzéketlenséget is, mint aki „kikapcsolt” az életből.

Azoknál, akiknél az amputációt elhúzódozó, súlyos fájdalmak előzték meg, és a végtag-eltávolítás már várható volt, előfordul, hogy a beavatkozás után megkönnyebbülnek, mert így

végleg megszabadulnak a kínzó fájdalomtól. Ez az érzés – akárcsak a többi – ijesztő és nyomasztó, és a beteg gyakran azt hiszi, megboldult. Pedig ez egyáltalán nem így van!

Az érzések az optimista gondolatoktól a teljes kétségbeesésig és depresszióig széles skálán mozognak, gyakran egymást váltva, és a beteg gyakran érzi úgy, hogy csak kevésé ellenőrzi az életét. Ezek az érzések mind teljesen normálisak, és hozzátartoznak a gyógyulási folyamathoz.

Az új érzések mind befolyásolják azt, hogyan birkózik meg a mindennapi élettel. Amputáció után gyakori, hogy a beteg nehezen tud koncentrálni, így gyakran a korábbiaktól merőben eltérő, új stressz-kezelési módszereket kell keresni ahhoz, hogy sikerüljön megbirkózni az amputáció okozta heves érzelmekkel és a stresszel.

Mi segíthet?

Az amputáció egy óriási veszteség, mely minden szinten érinti az egyént és a családját is. A hozzáállás és a mód, amit az amputációval való megbirkózásra választ, alapvetően meghatározza a beteg életminőségét.

A másoktól való függés, illetve az az érzés, hogy elvesztette életének az irányítását, az egyik legfrusztrálóbb változás, amit a beavatkozás után tapasztalhat. Fontos felismernie, hogy mit tud irányítani, és melyek azok a dolgok, amelyek a kontrollálásán kívül esnek. Az életének újbóli irányítása kis lépésekkel kezdődik.

Az amputált betegek gyakran számolnak be arról, hogy az első nyilvános találkozásuk másokkal nagyon ijesztő. Segíthet, ha megfelelően felkészülnek rá. El kell menni a találkozó színhelyére, felderíteni, hol van a mosdó/parkoló/lépcső/lift, és hogy ezek mennyire akadálymentesek. El kell dönteni, ki fogja elkísérni, és milyen eszközökre lesz szüksége. Ez a próba segít elkerülni a váratlan kihívásokat, így kedvező tapasztalatokkal zárulhat az első találkozás.

TEHER ALATT NÖVEKEDNI

Az okok feltárása után, a miértek lezárása után, az amputáció lelki elfogadása után lehet csak új életet kezdeni, célokat kitűzni. Hiszen tolokocsival is lehet értékes életet élni, és sok esetben van lehetőség művégtaggal pótolni a levágott részt.

A családra ilyenkor óriási teher nehezől, hiszen a napi 24 órás ápoláson kívül meg kell küzdeni a beteg esetleges rohamaival, türelmetlenségével, dühével, haragjával, vagy akár depressziójával is.

Viszont talán semminek nincs nagyobb jellemformáló ereje, mint a szenvedésnek a beteg számára és a mindennapi szeretet és türelem gyakorlásának a család számára.

I. Sz.

A lelkipozíció az egyház anyanyelve

A demens és haldokló betegek elkísérése talán a lelkipozíció munkája egyik legnehezebb területe. Megérteni, de leginkább megérezni a kísért személy lelki világát, illetve a családtagjainak segítséget nyújtani nem lehet csupán „teológiai jól képzetten” végezni.

ORVOSI, ÁPOLÓI ISMERETEK FONTOSSÁGA

Az élet eme utolsó szakaszában, illetve a demenciában, az Alzheimer-kórban szenvedő betegeknél a lélek mélyéről és a régmúltból törnek elő fájdalmak, s ezeket a kísért csak nagy empátiával tudja megérteni. Ezen betegek családtagjai számára pedig kísért együttérzéssel lehet oldani a bűn és bűntudat állapotát, segítve őket, hogy a bűntudat mint a beteghez való kötődés átalakuljon valahogyan egy másfajta kötődési lehetőséggé a hála érzésében.

A már meghalt családtag hiányának űrét nem lehet kitölteni, de kisebbiteni lehet a hála érzésével. Ilyenkor nem feltétlen a beszélgetés tartalma a legfontosabb, hanem az érzések megfigyelése és felfedése, elfogadása vagy éppen elengedése.

A már meghalt családtag hiányának űrét nem lehet kitölteni, de kisebbiteni lehet a hála érzésével. Ilyenkor nem feltétlen a beszélgetés tartalma a legfontosabb, hanem az érzések megfigyelése és felfedése, elfogadása vagy éppen elengedése.

ÉRTÉKBECSÜLŐ BESZÉLGETÉS

A kommunikáció nem csupán a kimondott szavakból, mondatokból tevődik össze, és lehet, hogy a testbeszéd, a nonverbális kommunikáció többet elárul, mint a szavak. Fontos szerepe van a testtartásnak, a gesztusoknak, az arcimimikának, a hanglejtésnek, de annak

is, hogy közel vagyunk-e a beszélőhöz vagy tőle távol.

Jó kapcsolat esetében kritikus dolgokat is meg lehet fogalmazni, azonban ha a kapcsolat nem közvetlen, érdemesebb hallgatni bizonyos dolgokról.

A demens betegek olyanok, mint egy széttesett puzzle. A demens az emberi képesség és tudás határát érinti. A demens ember méltóságteljes kísérésében őszintének kell lennünk, és ne ígérjünk megvalósíthatatlant számára.

A kísérésben fontos elfogadni a demens embert, a nehezebb érzéseket is együtt kibírni vele. Ezen betegekkal a lassú beszédben, nyugodt hangon történő kommunikáció ad biztonságot, a gyakori szemkontaktus, a rövid, ismétlődő mondatok.

ARDAI ERIKA

Testi betegségek lelki okai

Bár mindannyian tudjuk, hogy a testünk és a lelkünk szorosan összefügg, sokszor mégis értetlenül szembesülünk azzal, hogy megbetegszünk. Felnézünk az égre és az Istent kérdezzük: vajon mi lehet az oka? Ha életmódváltást javasolnak, inkább gyógyszert kérünk, ugyanis könnyebb naponta háromszor bevenni egy-egy pirulát, mint megváltoztatni az étkezési és mozgási szokásainkat.

TEST ÉS LÉLEK ÖSSZHANGJA

Ha figyelünk, nem kell orvosnak lennünk, hogy észrevegyük: ha stressz vagy annak elmentése, nagy boldogság ér minket, megnő a pulzusszámunk; ha valaki megszégyení, kipirosodik az arcunk; ha félünk, gyomoridegességünk lesz, ha nem szeretünk sok ember előtt beszélni, mégis meg kell szólalnunk, reszelni kezd a torkunk.

Sok esetben evéssel kompenzálunk: van, aki stresszhelyzetben meghízik, mert idegességében eszik, van, aki lefogy, mert nem eszik szinte semmit. Egyszerű, hétköznapi jelenségek ezek, melyek elkísérik az életünket. Minden lelki traumának lenyomata van a szerveinkben, de egyetlen trauma sem okoz betegséget, csak akkor, ha hosszú ideig elhúzódik a probléma, valós megoldás nélkül.

Vannak orvosok, akik ezt teljesen figyelmen kívül hagyják. A legtöbb specialista, azaz valamely emberi szerv gyógyítására szakosodott orvos, kizárólag gyógyszerekkel kezel. Vannak orvosok, akik kihangsúlyozzák azt is, hogy mely hibás életmód vezetett a betegséghez, de nem tulajdonítanak ennek túl nagy jelentőséget. Pedig a szervezetünk egy nagyon szép és átlátható rendszerben működik.

Vannak öröklött hajlamaink, olyan betegségek, amelyek jellemzőek voltak a családjunkban, ezekre hajlamosak vagyunk; van egy életmódunk, amely megkönnyíti vagy megnehezíti a szerveink működését; és van egy lelki életünk, mely lehet nyugodt, szeretetteli légkörben folyó, vagy épp ellenkezőleg, stresszel teli. Ezek mind befolyásolják a szervezetünket.

Ha megjelenik egy betegség, sok esetben meg lehet mondani, hogy minek a következménye. Aki sokat dohányzik, vagy sok alkoholt fogyaszt, ne csodálkozzon, ha megbetegszik. A túlsúlyosok esetében a túlsúly megjelenése után néhány évvel megjelennek a szív- és érrendszeri panaszok vagy akár cukorbetegség vagy pajzsmirigy-rendellenesség.

Aki napi nyolc órát irodában ül, és utána sem mozog, ne csodálkozzon, ha gerincproblémái lesznek. A túl sok feldolgozott élelmiszer fogyasztása emésztési zavarokat, de akár rosszindulatú daganatot is okozhat.

Mindezek mellett, ha a lelkünket egyensúlyban tudjuk tartani, rengeteg betegséget

meg lehet előzni vele. Az életünkben az egyik legfontosabb dolognak ennek kellene lennie: a belső béke megteremtése és egy harmonikus, szeretetteli élet kialakítása.

OK-OKOZAT

Aki dohányzik, miért teszi? Mert az életében folyamatosan jelen levő valamilyen stresszhelyzetben így akar segíteni. Felbosszantotta magát, felbosszantották, ideges? Rágyújt. Unatkozik? Rágyújt. Lelkiismeret-furdalása van, amiért dohányzik? Rágyújt. Mire észrevette, már rabja egy káros szenvedélynek, mely betegséget okoz. A cigaretta okozza a betegséget, de a lelki egyensúly felbomlása, a szorongás, a félelem, az idegesség miatt gyújt rá újra meg újra, míg függővé nem válik.

Semmiel sem lehet jobban tompítani a stresszt, mint az alkohollal vagy a drogokkal. Miért iszik valaki? Mert ezzel nyugtatja az idegeit. Ha valaki időnként társaságban alkoholt fogyaszt, még nem lesz beteg, de hosszú távon az alkohol öl.

Ugyanez a gond a túléveléssel. Csak ezt nagyon diszkrétan kell kezelni, mert a túlsúlyosok megsértődnek. Addig, amíg egy alkoholistát vagy egy dohányost meg lehet szidni, inteni, addig a túlsúlyosokat nem.

Sok ember az evéssel kompenzál. Bármilyen problémája van, eszik, és hogy minden jó legyen és szép, túleteti a gyereket is. Általában nem látunk kövér anyukát sovány gyerekkel. Szül egy gyereket, kicsit elengedi magát, s mire észrevette, már akkora lett, hogy képtelen lefogy. Miért eszik annyit? Sok embernek ez jelenti a boldogság forrását: az evés. Szerintem több betegség származik a túlsúlyból, mint bármilyen másból. Kapkodják a vérnyomás-pirulákat, a szívgyógyszereket, mérni kell a cukorszintet – de fogyni? Na, azt nem! Nem tud, mert akkor megszűnik a boldogságforrás.

Nem nehéz megállapítani, hogy hol kell elkezdni. Ugyanis a dohányos nem tudja letenni a cigarettát, mert az megnyugtatja; az alkoholfüggő (aki minden nap iszik egy keveset vagy sokat) nem tud megszabadulni az alkoholtól, mert minden nap történik valami, amitől ideges lesz, és kell a lazulás; a túlsúlyos nem tud fogyni, mert hiába fogyókúrázik, előbb-utóbb visszahizza, ugyanis megszűnt az örömforrás, a nagy mindennapi „kajálások”.

A LÉLEKBŐL INDUL

Úgy lehet megszabadulni a betegségeinket okozó függőségeinktől, ha rendbe tesszük a lelkünk háza táját, rendbe tesszük a házasságunkat, keresünk egy kevésbé stresszes munkahelyet, és megkeressük azt a problémát, amit csak valamilyen káros szokással tudunk mostanig „eltüntetni”.

Van egy rossz hírem azok számára is, akiknek stressz esetén sincs káros szenvedélyük. Ha esetleg nem is gyújtanak rá, vagy nem isznak alkoholt, a hosszú ideig fennálló stressz tönkretelheti a szívet és az idegrendszert is. Tehát a lelkünk rendbetételét nem lehet megúszni, ha szeretnénk egészséges életet élni.

A testünk a lélek temploma. Vigyázzunk rá, mert a földi pályafutásunk addig tart, míg a testünket életben tudjuk tartani. Szánjunk időt a lelki életünkre, a problémáink feltárására, és a családtagjaink lelki problémáira is. Ugyanis a családnak van egy összhatása.

Akkor érzi jól magát a család, ha ott mindenki rendben van, és jól van. Kérjünk segítséget az Úrtól, tartsunk önvizsgálatot, azt is nézzük meg, hogy mennyire vagyunk felelősek családtagjaink lelki problémáiért. Hiába vagyok én rendben, ha a társam szenved mellettem.

A székelyhídi Hajnalcsillag Református Óvoda és Bölcsőde ünnepélyes átadása

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól” (Péld 22, 6).

Történelmi esemény valósult meg a székelyhídi református egyház és a felnövekvő nemzedék életében ez év júniusában: ünnepélyes keretek között átadták a székelyhídi Hajnalcsillag Református Óvoda és Bölcsődét.

Az épület a Magyar Kormány támogatásával valósult meg a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében.

SZÁRNYALÓ TERVEK

2016-ban a székelyhídi református egyházközség telket vásárolt. Akkor a már meglévő óvoda felújítását, esetleges bővítését tervezték. A magyar kormány óvodafejlesztési programja viszont új lehetőséget nyitott meg előttünk, így megszületett a terv egy új épület kivitelezésére. Az ötlet hamar szárnyakat kapott, és repült a megvalósítás felé.

2019 júliusában ünnepi istentisztelet keretében elhelyezték az új református óvoda és bölcsőde alapkövét.

A kivitelezésre szánt idő 15 hónap volt. Kezdetben a folyamatos esőzés és a talajvíz nehezítette a munkálatokat, tavaly pedig a világjárvány okozott bonyodalmakat, de az új épület gombamód emelkedett ki a földből, és látványosan került minden a helyére.

A 700 négyzetméteres épület alsó szintjén lesz a 20 gyermeket befogadó bölcsőde és konyha ebédlővel, a felső szinten pedig két napközi otthonos óvodai csoport 40 gyerekkel, és a személyzeti termék. A konyhai felszerelést és az épület teljes bútorzatát ugyancsak a Ma-

gyar Kormány állta. Ezek mind megfelelnek az európai szabványoknak, ami környékünkön egyedülálló. A beruházás összértéke 170 millió forint.

Az elkészült épület műszaki átadása 2020. november 26-án volt, ezt követték az engedélyeztetések, így 2021. február 8-án a legértékesebb, legfontosabb dolog valósult meg: az új óvodát elfoglalták a kis óvodások, és az épület végre gyerekzsivajtól lett hangos.

MESÉS KÖRNYEZET

A Hajnalcsillag Református Óvoda és Bölcsőde a gyerekek és a pedagógusok számára egyaránt egy valóságos mesebirodalom, ahol még a falak is mesélnek Halmágyi Csaba festőművész alkotásainak köszönhetően.

Az óvoda mindennapjait színesebbé és izgalmasabbá teszik a korszerű didaktikai felszerelések. Ezek révén a gyerekek új tapasztalatokkal, élményekkel gazdagodnak. Az épület minden egyes helyisége jól felszerelt, modern és minden szükségletet kielégít. Ezenkívül azért is szerencsésnek mondhatják magukat az ide járó gyerekek, mert az új óvoda mellé egy új, korszerű játszótérrel is gazdagodhattak.

Ez azért is fontos, mivel a gyermekek lételemé a játék és a mozgás, s e korszerű, jól

felszerelt játszótér kellőképpen kielégíti ezeket az igényeket. A játszótér egyből lenyűgözte a kicsiket, elvarázsolta őket a színes, változatos játékszerek bőséges választéka. Ezek nemcsak kalandra hívják őket, hanem a mozgásfejlődésükre és a motorikus képességeik fejlesztésére is kedvezően hatnak.

BIZTOS ALAP

Az ünnepélyes átadóra, 2021. június 11-re szép számban gyűltek össze meghívottak, vendégek és érdeklődők.

Csúry István ígéhirdetését követően Rákosi Jenő házigazda lelkipásztor, érmelléki esperes köszöntötte a megjelenteket. Az egybegyűltekhöz szólt dr. Grezsa István miniszteri biztos Magyarország kormánya részéről, majd Kéry Hajnal megyei helyettes főtanfelügyelő méltatta az egyházak és az iskolák egyre szorosabbá váló együttműködését.

Az avatón beszédet tartott Béres Csaba polgármester és Szabó Ödön Bihar megyei RMDSZ-es parlamenti képviselő is.

A beszédek után verses, zenés műsort adtak elő a Hajnalcsillag Református Óvoda gyermekei az óvodapedagógusok irányításával. A templomi eseménysor zárásaként a jelenlevők átvonultak az átadandó épülethez, majd a szalagvágás és a püspöki áldás után közösen elénekelték a Himnuszt.

Istennek hála ezentúl nyitva áll a Hajnalcsillag Református Óvoda és Bölcsőde kapuja a születendő gyermekek előtt, és lehetőséget nyújt az ide járó gyermekek számára, hogy anyanyelvükön vallásos, hagyományörző nevelésben részesüljenek.

BENE JUDIT ÉS NAGY ANITA ÓVÓNŐK

Vakációs bibliahét Székelyhídon

Több mint százötven csillogó gyermekszempár ragyogta be a székelyhídi református templomot minden reggel július 19. és 23. között. A vakációs bibliahét alkalmi napon a imával, énektanulással és egy-egy bibliai történet elmesélésével indultak a hűs falak oltalmában.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyermekmissziós programjában meghirdetett kerettörténet két főhősének szerepét Rákosi Jenő, az Érmelléki Református Egyházmege esperese, székelyhídi lelkipásztor és Oláh Ferencz Krisztián segédlelkész, érsepléni lelkész vállalták.

Máté és Kristóf, a hátizsákkal felfede-

zőútra induló kalandozók útján ismerkedtek a gyermekek Jézussal, a világ világosságával és csodáival. Az elhangzott bibliai történeteket a nagyobb gyermekek korabeli jelmezt öltve el is játszották, a kisebbek pedig a kézműves-foglalkozásokon újraalkották ezeket.

Kenyeret, halat, kosarat vágta ki és ragasztotta össze, de az újjászületést jelképező, gyönyörű színekben pompázó pillangót is elkészítették. Így elevenedtek meg Jézus csodái, a kenyérszaporítás, Lázár feltámasztása a halálból, és e történetek mentén a gyermekek megtanulhatták, hogy Jézus a világosság, a remény, a feltámadás és az élet, a jó pásztor, az élet kenyere, az egyetlen út, amely Isten ígéreteihez vezet: „Én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek” (Ján 10,10).

Rákosi Jenő esperes örömeinek adott hangot, amiért ilyen sok gyermekhez szólhatott idén a kegyelem szava, ilyen sokan indultak el a kalandos úton Jézust megismerni.

RUPÁRCSICS JUDIT CSILLA

Kalandra fel Jézussal a csokalyi bibliahéten!

A Kalandra fel! elnevezésű nyári gyermekmissziós program szerint indultak útnak a csokalyi vakációs gyermekbibliahéten részt vevő fiatalok minden nap július 12–18. között, hogy Jézust megismerjék én-mondásain keresztül.

A tavalyi kihagyás után az idei bibliahét megszervezéséhez és lebonyolításához sokan csatlakoztak a csokalyi református egyház-községben. Az ifisek a kerettörténetet mesélték el és a kézimunkában segédkeztek, a gyülekezet nő tagjai pedig az ebéd tálalásában serénykedtek, de voltak olyanok is, akik adományukkal járultak hozzá a bibliahéhoz.

A vakációs bibliahetet a vasárnap délelőtti istentisztelet zárta, ezen a gyerekek az egész héten tanultakat foglalták össze.

Tokár Imola helyi tiszteletes asszony, Fazakas Erika óvónő és Herman Szilárd kántor vezetésével a gyerekek előadták a napi tanítást, közösen elmondták az aranymondást, és elénekelték a napi énekeket, hogy a szülők is gazdagodjanak a bibliai történetek értékes útmutatásával.

A vakációs bibliahetet közös gyülekezeti ebéddel zárták a gyülekezeti ház teraszán. A gyermekek szüleikkel és minden templomba érkezővel együtt a templom árnyékában fogyasztották el az ételt. Közben pedig jól megfért egymás mellett a gyereknüzsögés és a családi beszélgetés az árnyékos templomkertben.

Idén a Magyar Kormány a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-n keresztül 400 000 Ft anyagi támogatásban részesítette a programot, ebből a kellékek és kézimunkák alapanyagok mellett két rendezvénysátort is beszereztünk, illetve naponta a hegyközszentmiklósi Ér Panzió konyhájáról érkező meleg ebéddel látuk vendégül a résztvevőket.

Áldott hét volt mindannyiunk számára!

TOKÁR SÁNDOR

Ősök emlékezete

A katalini református templom cintermében különleges, lélekemelő eseménynek lehettünk tanúi július 18-án, vasárnap délelőtt: kopjafaavató ünnepséget tartott a református egyház a Bencze ősök tiszteletére.

A nagy hőség ellenére elég szép számban összegyűltünk, a szokásos maroknyi templombajáron kívül vendégünk volt Bencze Csaba Attila kutató, a Komárom-Esztergom Megyei Levéltár nyugalmazott igazgatóhelyettese, a kopjafaavatás szellemi kigondolója, és koltói, katalini Benczék, leszármazottak is eljöttek.

A kopjafát Bencze Cs. Attila állította a cinteremben nyugvó nagyanyja, Bencze Rozsa (1874–1932) és minden őse emlékére.

IGAZ ESZKÖZ

Az avatót megelőző ünnepélyes igehirdetést Ecsedi Árpád lelkipásztor tolmácsolta, a felvezetett igével (1Sám 7,1–17) egy emlékjel felállításának körülményeit magyarázta.

Az izraeliták vallási ébredésük következményeként bűnbánatot tartottak, és vezetőjüké Sámuel választották. Az Úr elfogadta bűnbánatukat, és megsegítette őket a filiszteusok ellen vívott harcukban. A csatatéren fényes győzelmet arattak az ellenség felett, és visszazserezték a húsz éve tőlük elvett frigyládát. Hogy az esemény ne merüljön feledésbe, Sámuel emlékkövet állított fel, melyet a szabadság kövének nevezett el, így szólván a népéhez: „Mindedig megsegített bennünket az Úr.”

Az ige üzenete, hogy a védtelenek egyetlen fegyvere az imádság. Ez jelenti a jövődőt és a megmaradást. A megmaradást vagy túlélést jelképezheti egy emlékkő, obeliszk, szobor, vagy a mi esetünkben egy kopjafa. A kopjafa előtt fejet hajtunk őseink előtt, akiknek életünket köszönhetjük.

Az igehirdetés után az ünnepély második része a cinteremben folytatódott.

Bencze Cs. Attila elmondta, hogy bár a kopjafán csupán a nagyanyja neve szerepel, mégis minden ősenek szól az emlékjel, hiszen a Benczék terebélyes családfájában ott találjuk a többi ősrégi helyi családnevet, mint: Sebestyén, Lakatos, Móré, Turuczko, Tar, Kis, Balázs, Bálint, Szöllösi stb.

Ezután részletesen ismertette a helyi Benczék ősfájának történetét.

A koltó-katalini Benczék ősei eredetileg Udvarhelyszékről származtak, 1627 körül átkerültek Bögözbe, később bekapcsolódtak a Rákóczi-féle kuruc mozgalomba.

Bencze Mihály (alias Michaél Bencze), a koltó-katalini Benczék ősapja az erdélyi bujdosók áradatával érkezett északra Szatmár, Bereg, Ugocsa vármegyék területére. A menekültek szétosztását Károlyi Sándor gróf és Teleki Mihály gróf irányította. Bencze Mihály, mivel katona volt, valószínűleg Kővárra került. Az 1715-ös összeírás még nem, de az 1720-as már a koltó-katalini adózók lajstromába jegyezte fel még két helyi család őseivel, Balás Istvánnal (alias Stephanus Balás) és Móré Mihállyal (alias Michaél Móré), akikkel valószínűleg egy időben érkezett (a dokumentumok megtekinthetők a koltói Teleki-kastélyban).

Bencze Mihály négy fia (Mihály, János, István, György) gondoskodott a Bencze nemzedék három évszázados fennmaradásáról Koltón és Katalinban, olyannyira, hogy kijelenthető, országos viszonylatban itt élnek a legnagyobb létszámban egységes tömbben a Benczék.

Közös GYÖKÉR

Az ünnepségen továbbá elhangzott bágyi Bencze Attila *Falumban* című verse (Kádár Helén), majd a kopjafát készítő neves vargasi fafaragó, népművész, Sütő István helyiekhez küldött üzenetét olvasták fel, aki szerint a kopjafa a közös gyökereinket is jelképezi.

„Adja Isten, hogy e közös gyökereket az idők végezetéig életben tarthassuk Máramarosban, Székelyföldön s mindenütt, ahol csak magyar él, hiszen azokból mindig új élet sarjadhat, akárcsak nagy költőnk somfájának gyökeréből.”

A kopjafa leleplezését és megáldását követően koszorúkat helyezett el előtte Bencze Cs. Attila mint katalini Bencze leszármazott, majd a Koltó-katalini Egyházközség részéről Turuczko Károly gondnok és Tar András egyházi.

Végezetül a második világháborús székely hősök sírjára, mely a kopjafa szomszédságában található, elhelyeztek egy Sütő István által ajándékozott székely zászlót.

Az ünnepség a Himnusz eléneklésével zárult, majd következett a várva várt kézfogás és eszmecsere a résztvevők, Benczék és presbiterek között.

Kívánom, hogy a következő Bencze-generációk is megtarthassák ősapjuktól örökölt nemzetiségüket, hitüket, szívósságukat, Isten áldja meg őket, hogy még sokáig népesítsék e két helységet és vidéket!

KÁDÁR HELÉN

A 2021. évi presbiterválasztások üteme

1. augusztus 29. (új kenyér ünnepe) – A jelölő közgyűlés első ízben való kihirdetése
2. szeptember 5. – A jelölő közgyűlés második ízben való kihirdetése, az ügyintéző bizottságok megválasztása
3. szeptember 12. – Jelölő közgyűlés, majd a jelöltek listájának kifüggesztése
5. szeptember 13–15. – Óvások benyújtása
6. szeptember 16–19. – Az óvások elbírálásának ideje, az elbírálások kikézésítése
7. szeptember 20–22. – Az ügyintéző bizottságok határozatainak megfellebbezése
8. szeptember 26. – A választó közgyűlés első ízben való meghirdetése, a jelöltek bemutatása
9. szeptember 23–30. – A fellebbezések Egyházkerületi Választási Bizottság általi elbírálása és a határozatok kikézésítése
10. október 3. – A választó közgyűlés második ízben való meghirdetése, a jelöltek megkérdezése
11. október 10. – Választó közgyűlés, a szavazatok összeszámolása, az eredmény közzététele
12. október 11–25. – A fellebbezések benyújtása a presbitérium lelkész elnökéhez
13. október 26–29. – Az új Presbitérium alakuló ülése, főgondnok, gondnok megválasztása, az esetleges fellebbezések észrevételezése (Kánon 47. par.)
14. október 29. – november 5. – A fellebbezések esperes elé terjesztése. A fellebbezésekről a legközelebbi egyházmegyei tanácsülés dönt.
15. október 31. – Az újonnan választott presbiterek fogadalomtétele

Szeretet Istene, Te örömezel

– SZIKE-TÁBORRA HANGOLÓ OMBODON

Nulladik napi ifjúsági istentisztelettel vette kezdetét a 2021-es SZIKE tábor. Ombod református templomában hangolódhattak az ifjak a nagytarnai táborra.

Július 31-én 18 órától Jobb Domokos ombodi lelkipásztor a Királyhágómelléki Református Egyházkerület ifjúsági előadó tanácsosa fohászokodott és köszöntött. Az Élő Kövek dicsőítő együttes – nyugodtan elmondható, az egyházkerület legnépszerűbb keresztyén zenekara – hívott örömezésre, majd az ember vágyát is kifejezte énekben: Uram, tehozzád futok...

Mike Pál magyarkéci lelkipásztor, az együttes frontembere hirdette Isten ígését Sofóniás könyve 3. részének 16. és 17. verse alapján: „Ne félj! Ne lankadjanak kezeid Sion! Az Úr, a te Istened közötted van; erős ő, megtart; örül te rajtad örömmel, hallgat az ő szerelmében, énekléssel örömezel néked.”

ÖRÜLSZ, HA ÖRÜLNEK NEKED

„Akkor tudsz igazán örülni, ha örülnek neked. Ha örülnek az életednek. Ezért nem tudnak boldogítani a kacsatjaink, a pénzünk, telónk, Facebook-lájkok... Miért is? Azért, mert mi ugyan örülnénk nekik, de ők nem örülnek nekünk. Embertársaid öröme sem

elég. Sokat jelent, nagyon megerősítő tud lenni, de vajon miért nem elég? S még az sem elég, ha mi örülünk magunknak. Azért nem elég, mert valaki olyan kell, aki mindig örül nekünk. Akinek az öröme állandó és örökké tartó. Akinek az örömeiből nem

esünk ki soha. Ez a valaki pedig Isten.

A legnagyobb örömforrása tehát az életünknek nem más, mint az Isten öröme. Örömet semmi nem veheti el az életetekből. Aki a legrosszabb, legmélyebb időszakokban is repesve örül nektek. Aki azt mondja nektek: drágának tartalak, mert szeretlek. Aki annyira szeret benneteket, hogy képes önmagát is adni értetek.

Miért van annyi boldogtalanság tehát az életünkben? Azért, mert nem hiszünk az Isten örömeiben. Az Ő szeretetében. Ma, amikor annyira sok örömszerző stratégiával vagytok elfoglalva, az Isten nem ünneprontó akar lenni azzal, hogy Önmagára hívja fel a figyelmet. Szeretettel emlékeztet benneteket arra, hogy az Úr öröme a ti erőtok! (Neh 8,10)

Csak akkor fogtok örülni, ha a tükör helyett, a lájkok helyett, sőt mások vállveregetése helyett is az Úr irántatok érzett örömebe kapaszkodtok. Ezért is lett ennek a tábornak az a mottója: Örüljétek az ÚRBAN mindenkor!” – mondta az igehirdető.

REFSZATMAR.EU

Megélni a szabadságot

– ILYEN VOLT AZ IDEI CSILLAGPONT

Fiatlok és idősebbek, találkozások és ismerkedések, lelki épülés, zene és tánc, sokszínű és mégis egy, a Krisztusba vetett hit által összekötött közösség – ezekkel a szavakkal lehetne jellemezni a július 27–31. között Debrecenben megrendezett, immáron tizedik Csillagpont Református Ifjúsági Találkozót.

Az itt összegyűlt közel kétezer-ötszáz fiatal a jelenleg talán a korábbiaknál is aktuálisabb témáról, a szabadságról hallhatott főelőadásokat és esti áhítatokat, a szabadság témáját járhatta körbe csoportos beszélgetések alkalmával. Egyszóval együtt és mégis személyesen próbálták újraértelmezni, a saját maguk számára mit is jelent szabadnak lenni.

A közel egy hétig tartó esemény gazdag programmal várta az érdeklődő fiatalokat: közösen társasjátékozhattak, táncolhattak, különböző versenyekben vehettek részt, vagy

épp csak egyszerűen élvezhették egy hideg alkoholmentes koktél és egy jó beszélgetés örömeit. A sokszínű délutáni workshopok és előadások során hallhattak arról, mit is jelent tudatosan vásárolni és óvni a környezetet, tanulhattak a 3D nyomtatásról, szabadulhattak szabadulósátorból, megismerkedhettek az 1956-os forradalom roma hőseivel – vagy épp részeseivé lehettek sok egyéb ehhez hasonló rendkívül érdekes és fontos programnak.

Életmeghatározó élmény volt ez.

ERBACH VIOLA, FOTÓ: CSILLAGPONT

A hipochondria

Manapság rengetegfajta betegség van. Az utóbbi években gombamód megszorodtak a különböző új kórok, alig lehet számontartani őket. Környezetünkben gyakran hallunk újonnan megbetegedettekről, és az sem ritka, hogy fiatal korban halnak meg. Ijesztő ez, főleg akkor, ha valaki hozzánk hasonló korú vagy fiatalabb betegszik meg. Ilyenkor szinte észrevétlenül keressük magunkon is a tüneteket.

Hallottam, hogy egy ismerősöm torokrákos lett. Hogy kezdődött, mik a tünetek? – érdeklődtem. Csak annyit éreztem, hogy kapart a torka, nem javult, s mikor komoly kivizsgálásra ment, már utolsó stádiumban volt – kaptam a választ. Esküszöm, hogy én is éreztem, hogy megfájdul a torkom. Vajon én is rákos vagyok?

MI IS A HIPOCHONDRIA?

A hipochondria olyan szomatiform zavar, amelyben az egyén kényszeresen foglalkozik saját egészségi állapotával, megszállottan keresi a szervezetében fellépő kóros elváltozásokat, betegségeket, holott szervi baja többnyire nincs.

Az érintett gyakorta halálfélelemmel küzd, és a feltételezett betegségek szomatikus tüneteit rendszerint pszichésen észleli is magán. A hipochondria leggyakrabban szorongást okoz.

A KÉPZELT BETEGSÉG MEGBÉNÍJTA A LELKET

Az érintettek élettörténetében általában olyan maradandó élmény lelhető fel, amelytől megrendült a biztonságérzetük. Ilyen például az, ha valakinek kiskorában meghal egy óvodástársa, osztálytársa. Ez azért okozhat gondot, mert a gyerekek alapélménye a halállal kapcsolatban az, hogy általában az idős emberek halnak meg. Emiatt ha a kicsik azt tapasztalják, hogy a halál bármikor bekövetkezhet, és még egy kisgyerek sem védett vele szemben, az beindíthat olyan félelmeket, amelyek később hipochondriához vezetnek.

Ugyanígy hathat ilyen irányba, ha a gyerekek azt látja, hogy a szülei mindig mindenben aggódnak. Nyilván mindenki félti a gyereket, ezzel nincs is semmi gond, de a szélsőséges túlféltés biztosan nem tesz jót.

Persze nem csupán a gyermekkorban gyökerezhetnek a probléma alapjai, későbbi traumák is okozhatják. Például ha valaki sokat betegeskedik, akár már gyermekkorától, úgy ítélheti meg, hogy a betegség egy veszélyes és kikerülhetetlen vejejárója az életnek.

Lehet szerepe az öröklött hajlamnak is, azzal is számolni kell. Sőt a hipochondria kialakulásának időpontja szempontjából az is számíthat, hogy a hozzátartozónál mikor jelentkezett a betegség. Ehhez az életkorhoz közeledve a személy egyre jobban kezd aggódni az egészségéért.

Egyes elméletek szerint a hipochondria a lelki elhárítás egyik megnyilvánulási formája, amelynek segítségével az egyén igyekszik elkerülni, tudatából kizárni az elé tornyosuló magánéleti problémák megoldását.

A hipochonder problémájának fennállását elősegítheti az is, ha az orvos magyarázata nem egyértelmű, vagy a leletek nehezen értelmezhetők. Ez vezethet ahhoz, hogy az érintett nem fogadja el a kedvező diagnózist sem.

Másrészt ha sokat tud a betegségekről, akkor egyre több és több betegség tünetét fedezheti fel magán. Ha azonban keveset tud róluk, akkor téves diagnózist állíthat fel. Ha

a család kiszolgálja, támogatja a beteg félelmeit mérlegelés nélkül, az is csak a tünetek fenntartását segítheti elő.

A HIPOCHONDRIA TÜNETEI

A köznyelv „képzelt betegségként” tartja számon a hipochondriát, de a helyzet ennél azért bonyolultabb. A hipochondria voltaképpen nagymértékű szorongás az egészségért, és több formája is lehet. Az egyik létező és valószínűleg jelentéktelen tünetek túlértékelése, ezek okának folyamatos keresése, a másik pedig külső – adott esetben tényleg káros – hatások túlértékelése. A hipochonderek szenvedésen és szorongáson mennek keresztül, miközben pontosan tudják magukról, hogy ők hipochonderek.

A szakembereknek a hipochondriát más betegségektől is kell különíteniük. Ez azért fontos, mert ez a jelenség és a kényszeresség nem egy és ugyanaz a betegség. Például a sokak által ismert kézmosási kényszerrel nem a hipochonder baktériumoktól való félelme jelenik meg, hanem annak a rituálénak fontossága, amely megnyugvást jelent a kényszerbeteg számára. Lényeges, hogy a hipochondriát elkülönítsék a betegségfóbiától is, mert az abban szenvedő egy konkrét, meghatározott betegségtől retteg.

A HIPOCHONDRIA KEZELÉSE

A probléma pszichoterápiával és viselkedésterápiával többnyire kezelhető, bár hosszadalmas és sok esetben a beteg hajlamos a visszaesésre is. Esetükben érdemes az élet-halál természetes körforgásával foglalkozni.

Olykor gyógyszeres terápia is szükséges a szorongás csökkentésére. A családtagok, barátok, a beteg esetleges párja is sokat segíthet a felismerésben, feldolgozásban, illetve az ő élményeik feldolgozása is fontos, hiszen általában számukra is megterhelő szerettük gondja.

A beteg sokszor érezheti úgy, hogy hozzátartozói elárulják, ha nem látják panaszait, szenvedését pedig nem tartják olyan jelentősnek, mint ő maga.

MEGELŐZÉS

A szülők felvilágosító tevékenysége nagyon fontos. Ha például valakinek kiskorában meghal egy óvodástársa vagy osztálytársa, akkor erről a szülőknek beszélniük kell, fel kell oldaniuk az abból adódó ellentétet, hogy a gyerekek alapélménye szerint általában az idős emberek halnak meg. Ne féltsük túl a gyerekeinket, és ne rögassuk őket minden nap valamivel, ami amúgy sohasem következik be.

Vigyázzunk egymásra!

TÓTOS BEÁTA

EGY HIPOCHONDER VALLOMÁSA

„Már 3 éve küzdök a hipochondriával. Teljes tudatában vagyok annak, hogy hipochonder vagyok. Állandóan halálfélelemben és szorongásban élek. Hullámozóan törnek rám ezek az időszakok, volt már, hogy fél évig tünetmentes voltam, aztán vannak olyan időszakok is, mikor hónapokon keresztül mindennap előtör bennem valamilyen betegségtől való félelem. Ha csak fáj a fejem, rögtön agydaganatra gondolok, ha csak fáj a gyomrom, vastagbélrákra. De nemcsak rákos betegségekre, hanem mindenféle olyanra, ami súlyos, akár halálos kimenetelű lehet. Persze egy egyszerű náthától nem parázom.

Annyi pozitívum van az egészben, hogy ha egy olyan dolog jön elő megint, amit már sokszor beképzelttem magamnak, elkezdem magamat vizsgálni, és vannak olyan betegségek, amikre már ismerem a kizáró okot, és ha azt felfedezem magamon, akkor sikerül elkerülni a szorongást és a pánikszerű rohamokat.”

Milyen otthon, milyen jövő, milyen keresztyénség vár unokáinkra?

OTTHON- ÉS JÖVŐALKOTÓ, SZEMÉLYES KERESZTYÉNSÉG SZÁZADUNK REMÉNYE

A Gordon–Conwell Teológiai Szeminárium által nemrég közzétett legfrissebb adatokat tartalmazó táblázatot tanulmányozom behatóan napok óta a világkeresztyénség és a vallások státuszáról a számok tükrében, amint 1900 és 2050 között kirajzolják az eddigi számok a valóság arcát és a várhatókat.

AZ EGYHÁZI SZERVEZETEK, FELEKEZETEK SZÁMA VILÁGSZERTE

A globális és lokális vallási státusz- és trendkutatás kitér arra is, hogy hányféle felekezet létezik ma a világon, illetve hányfajta rítus, liturgia, rendtartás szerint gyakorolják különféle hitüket az emberek. Hiszen a történelmi egyházakon belül is a történelmi fejlődés kialakított sajátos rítusokat, liturgiákat, vannak például nyugati és keleti rítusú katolikusok, mások a kopt vagy szír ortodoxok rítusai, a svájci vagy magyar reformátusoké, a német vagy észti, finn lutheránusoké, az olasz valdenseké, a francia földről világszerre kiáramlott hugenottáké vagy azoké, akik az anglikán, metodista, baptista és más felekezetek belső rendje szerint ünneplik a szent titkokat istentiszteleteiken, miséiken.

A sort sokáig folytathatnánk. Ebben az értelemben 1900-ban még „csak” kétezerféle felekezet, rítus, liturgia szerint gyakorolták hitüket a különféle égtájak és közösségek, egyházak keresztyénei.

Ma ez a szám 45 600, 2050-re várhatóan 64 ezer lesz. És ők mind a maguk hagyományai, történelmi környezetük szerint keresztyén testvérek.

De más vallásokban is vannak ilyen jelenségek, elég az iszlámon belüli szunnita és síita hagyományra utalnunk.

Ez lenne a sokféleség az egységben – egység a sokféleségben elv gyakorlati megvalósulása? Amíg egymást is toleráló saját sokféleségről van szó, még rendjén is van...

Státuszadataink arról is szólnak, hogy hány gyülekezetben, kongregációban, hitközségben, más vallású szent közösségben gyakorolják hitüket a mai és a holnap világi hívői. Az istenhittel élők.

1900-ban mindösszesen 400 ezer helyi, falusi, városi gyülekezőhelyük, gyülekezetük, templomos, zsinagógás, „kahalos” és egyéb néven jelölt közösség létezett Földünkön.

Ma ezek száma 4 milliónál is több, 2050-re 5,5 millió várható az ilyen típusú helyi hitgyakorlásra alakult, törvényesen létező, bejegyzett kongregációból.

Ez azt is mutatja, hogy az egyre inkább globális faluvá változó, posztmodern korban és a digitális világforradalom technikai elidegenedésének folyamatában mennyire vágyunk az emberek a gyökereikhez, a lelki forrásokhoz, őseiket, eleiket mindmáig megtartó vallási, hitbéli értékekre. Ki-ki a maga helyi, személyes ismertséget és elfogadást gyakorló lelki otthonára.

Ez jó jel, ismételten mondhatjuk: a szekularizáció, az elszemélytelenedés, a közösségvesztés, az alapvetően antihumánus világtrendek közepette az otthonlét élményét és tudatát erősítő közösségekre vágyunk. Az oikodemosz (Fahrenheit–Müller protestáns teológus nagyszerű kategóriája ez, amit több nyelvre lefordított és nagy befolyásra szert tett könyvével emelt a keresztyén világtudatba, munkájának címe: *Ébreszd a világot – Isten Lelkébe vetett hittel a fenyegetett világban*), a családi, lelki-szellemi és anyagi otthonteremtés (a puszták lakást, lakozást minőségileg meghaladó) reményével.

Hogy ne csak lakozzunk ezen a világon, hanem valahol otthon is legyünk benne, s éljünk Teremtőnk – Megváltónk – Pártfogónk akarata szerint, tetszésére, egymás javára, együtt otthonosabbá építve földi létezésünk helyi kereteit...

AFRIKA A LEGKERESZTYÉNIBB KONTINENS LESZ NEMSOKÁRA

Megtört növekedés jelei mutatkoznak a számok alapján Európában, beleértve az orosz ortodoxiát. 1900-tól az európai mutatók 380 millió keresztyénnel (római katolikus, protestáns, ortodox...) indulnak, ezek egyenletes, majd megtorpanó növekedést mutatnak egészen 2025-ig (492 millió/1970; 562 millió/2000; 563 millió/2021; 556 millió/2025; 501 millió/2050)."

Bár a tanulmány a számok értelmezésével nem foglalkozik részletesen, feltételezhetően az európai lassulás, majd 30 éven belüli csökkenés kontinensünk népességsugorodásával állhat elsősorban összefüggésben. Az északi féltekén, az előbbihez véve még Észak-Amerikát, a mutatók ugyancsak fékezettek (268 millió/2021; 270 millió/2025; 285 millió/2050).

A déli féltekén (Afrika, Ázsia öt-öt régiójában, Latin-Amerika három régiójában, Óceánia négy régiójában) igen szembetűnő demográfiai és vallási „boom”, robbanás következik be. Összességében a déli féltekén 2025-re 1,833 milliárd keresztyén jelenléte várható, 2050-re 2,633 milliárd, ami összevetve a globális észak 787 millió keresztyénével, abszolút hangsúlyeltolódást mutat Európára, Észak-Amerika hátrányára.

Csak Afrikában, a legkeresztyénibbnek várható kontinensen 2050-re 1,324 milliárd-ra ugrik a Krisztust követők száma.

Ennek megfelelően a legtöbb Bibliát itt adják majd ki. A világkeresztyénség valószínűsíthető összlélekszáma 2050-re 3,3 milliárd lesz, ebből 2,633 milliárd, tehát a kétharmada a déli féltekén él majd. A jelenleg mintegy 430 ezer keresztyén misszionárius számláló hittérítő főhivatású sereg létszáma 2050-re várhatóan 600 ezer lesz, s közülük egyre többen jönnek majd Európát misszionálni!

NÖVEKVŐ MÁRTÍRSZÁM, ERŐSÖDŐ KERESZTYÉN MÉDIA ÉS PÉNZFORRÁSOK

Viszont éppen a keresztyén hit terjedésével párhuzamosan növekszik majd a keresztyén mártírok, a hitük miatt üldözöttek, szülőföldjükről elüldözöttek, meggyilkoltak aránya.

Ez tízéves időszakra számolva jelenleg közel 900 ezer, ami 2050-re 1 millióra emelkedik. Összefügg ez a nagy világvallási törésvonalak, ütközőzónák lakosságának növekedésével, illetve ezeken a területeken a más világvallások (iszlám, hinduizmus, buddhizmus) erőszakosabb terjedésével, a nemzet és vallás azonosításából eredő „vallási rasszizmus” erősödésével.

Ilyen ütközőzóna, vallási, kulturális, etnikai törésvonal már ma mutatkozik Nigériában (főként az ország északi részén a Boko Haram és más iszlám félkatonai szervezetek erőszakoskodásai miatt); az erősödő buddhista és hindu nacionalizmus következtében Indiában; nagy kérdőjel egyelőre Kína, Észak-Korea.

A könyvvallásként is számontartott keresztyénség adja ki a legtöbb szent könyvet, így a Bibliát, a Szentírást. Jelenleg 91 millió Bibliát évente, ami 2050-re évi 120 millióra megy fel. Válogatott, szemelvényes Bibliát jelenleg évente 5 milliárd 250 milliót jelentenek meg, közel 1800 nyelven, ami 2050-re 9 milliárd 200 millióra emelkedik fel, s várhatóan megduplázódik a nyelvek száma.

A keresztyén tévék, internetportálok, rádióadók, illetve az ezekkel élő keresztyén műsorfogyasztók száma is elképesztően magas, és növekedni fog. Jelenleg számuk 2,340 milliárd, 2050-re 2,930 milliárdra megy fel ez a szám.

A keresztyének adakozó kedve is állandó növekedést mutat: ma 848 milliárd dollár/év, 2050-re várhatóan 2 ezermilliárd lesz. Elképesztő szám, még ha globális mértékben tekintjük is.

A világ jelenlegi 7,875 milliárd lakosából viszont még 2,223 milliárd nem hallott az evangéliumról.

„HITFÉSZKEKRE”, OTTHONOS, OTTHONPÓTLÓ KERESZTYÉN KÖZÖSSÉGEKRE VAN SZÜKSÉG

Mindebből sok minden dekódolható. Az első nagy bizonyosság: Isten viszi tovább az Ő ügyét, a világ üdvözítését. Az elkövetkező évtizedekben hatalmas hangsúlyeltolódásnak leszünk tanúi, ha megéljük, a keresztyénség centruma ugyanis Afrika lesz.

A Biblia ismertsége hatalmas léptekkel halad előre, hogy előbb-utóbb minden nyelv és nép megismerje az Igazság egyetlen evangéliumát.

A keresztyénség mindenki vallása lesz, nem kiválasztott vagy domináns kasztoké, eliteké, hiszen főként a déli féltekén már ma kezd leginkább a nép vallásává válni. Nem népegyházzá, hanem a nép egyházává, valóban a legnépszerűbb vallássá. Ugyanakkor sokkal erősebb védelmet kellene biztosítani azoknak, akik éppen vallásuk, hitük miatt kerülnek a vallási rasszizmus gyűlölet-áramlásába.

Talán éppen az északi félteke nagyobb hagyományú egyházainak lehetne ez egyik fő tevékenysége. Az európai, kivált a magyar keresztyénségnek át kellene gondolnia a hatékony városi misszió és az egyházmeztartó vidéki keresztyén lelkigondozói és egyházstratégiai módszereket, eszközöket, sokkal tudatosabban építve ki a digitális, online formákat, megteremtve ezek protestáns teológiai hátterét, presbiteri, munkatársi hálózatát.

Világméretű tanulság: ahol az élő Krisztus a misszió központja, alanya és célja, s az egyház, a keresztyén közösségek az inst-

rumentumainak tekintik magukat, élő, szent eszközöknek, ott erősödik a keresztyén jelenlét, hatékony szolgálat az egész etnikai közösség(ek) javára. Azaz nemcsak jelen van, hanem Isten létét is tudja bizonyítani, vonzóvá tenni minden területen Krisztus-követő jelenléttel, részvétellel, alkotásokkal, cselekedetekkel, a szeretet cselekvő találékonyságával. Az ilyen, személyes hitfészkekre, otthonos közösségekre pedig mindinkább szükség lesz a világunkat fenyegető legkülönfélébb válságok, illetve az emberi elidegenülés, a szeretet elhidegülése közben...

DR. BÉKEFY LAJOS

Imákkal növelheti hirdetési bevételeit a Facebook

Ha bejön a Facebook fejlesztése, templomba se kell majd járniuk a hívőknek.

Az elmúlt néhány hétben fokozatosan nyitotta ki az Egyesült Államokban a Facebook új fejlesztését: imádkozásra lehet hívni az embereket, illetve jelezhető másoknak, hogy velük imádkozik valaki.

Az imabejegyzések egyelőre vallásos Facebook-csoportok tagjai számára használhatók. A Reuters által gyűjtött példák szerint volt, aki fia vezetési vizsgája miatt, valaki egy lány összetört szíve miatt használta, más pedig imádkozásra hívta társait egy koronavírusban megbetegedett hölgyért. A posztoknál egy imagomb jelenik meg, ennek megnyomásával lehet jelezni, hogy valaki csatlakozott az imához, a csatlakozók nevét pedig a lájkokhoz hasonlóan mutatja a rendszer.

A Facebook hitpartneri kapcsolatok vezetője, Nona Jones megerősítette a hírügynökségnek, hogy az imádkozó felhasználók is célzott hirdetéseket kapnak majd, de leszögezte, az ima tartalma vagy a funkció használata alapján nem lesznek személyre szabva a hirdetések.

Azt sem fogják lehetővé tenni a hirdetők-

nek, hogy az imafunkciót használókra célzott kampányokat indítsanak, illetve azok sem képeznek hirdetési kategóriát, akik megosztják a profiljukon, hogy katolikusok vagy más vallásúak.

Jones szerint a világjárvány alatt látványosan megnövekedett a spirituális tartalmak megosztása a Facebookon. Ezt meglovagolva a cég még „kezdőcsomagokat” is összeállított vallási közösségek számára, hogy online közvetíthessék szertartásaikat.

A Facebook a különböző vallásos szervezetekkel is felvette a kapcsolatot, hogy összegyűjtse a tapasztalatokat, ezek mentén fejlesztették az imafunkciókat is.

A Reuters szerint a Facebook ezzel magához vonzotta azokat a szervezeteket és hívőket, amelyek, illetve akik eddig más online szolgáltatónál, például a kifejezetten vallásukat gyakorlókra szakosodott Life.Church-nél imádkoztak.

Az eddigi imagyakorlat árnyoldalairól is többen beszéltek a Reutersnek, például aggodnak amiatt, hogy ha valaki imában osztja meg a gondját, akkor azt csalók pénz reményében kihasználhatják, illetve hogy a magánélet újabb szelete kerül a nyilvánosság elé.

7 dolog, ami miatt nehéz felvállalnom a hitem

Sokszor gondolkodom azon, hogy vajon mi lenne velem egy üldöztetés idején? Fel merném-e vállalni Krisztust, és merném-e vállalni érte a szenvedést vagy akár a halált?

Romantikus gyermeki képzeletemben sokszor megjelent a kép, amit ilyen témájú filmekben láttam: áll a keresztény a cirkuszban, környékezik az oroszlánok, zúg a tömeg, ő pedig bátran tekint a halál arcába. De vajon ha mindezt a saját életemben kellene meg tapasztalnom, és nem oroszlánnal, de teszem azt, börtönnel, esetleg kivégzéssel kellene szembenéznem, fel merném-e vállalni, hogy az Úrhoz tartozom?

Nem mernék ilyet kijelenteni. Manapság is sokszor nehéz megvallanom őt mások előtt, pedig most nem sodrom magam életveszélybe ezzel. Összeszedtem azt a hét dolgot, amelyek miatt ha felmerül egy ilyen téma, bizony előfordul, hogy inkább a háttérben maradok.

1. Nincs elég tudásom, és félek, hogy alulmaradok a vitában.
2. Kerülöm a konfliktust.
3. Bizonytalanabb periódusát élem a hitéletemnek.
4. Attól félek, hogy nem vagyok hiteles. Mit gondolnának, hogy ilyen egy keresztény?
5. Félek, hogy kinevetnek vagy megaláznak.
6. Félek, hogy megbántok mást a meggyőződésében, hogy agresszívnak tűnök, vagy nem tűnök elég elfogadónak.
7. Félek, hogy engem bántanak meg, és így inkább az esélyt sem adom meg erre.

Eszembe jut azonban Péter, aki mikor eluralkodott rajta a félelem, háromszor is megtagadta Krisztust, Ő mégis rá építette az egyházat, s amikor eljött az ideje, Péter vállalta a halált is a Mesterért.

Az emberi gyengeség, a félelem természetes, és a bűnösségérzés is, ami ezzel jár. Azonban törekednünk kell arra, hogy ha kis lépésekben is, de ezekben a helyzetekben minél inkább helyt tudjunk állni, és kérjük a Szentlelket, hogy erősítsen meg minket.

LOVAS CSENGE, FOTÓ: DREAMSTIME

A 2800 évvel ezelőtti, Bibliából ismert földrengés nyomaira bukkantak Jeruzsálemben

A régészek a Jeruzsálemben folyó ásátásokon a 2800 évvel ezelőtti, Bibliából ismert földrengés nyomaira bukkantak – adta hírül a *The Jerusalem Post* angol nyelvű izraeli újság hírportálja.

A múltban máshol már több helyen is találtak bizonyítékokat a 2800 évvel ezelőtt, Uzziás júdai király idejében történt földrengésre, de Jeruzsálemben mindeddig soha nem letek erre utaló tárgyi emlékeket a régészek.

Az Izraeli Régészeti Hatóság (IAA) kutatói bejelentették, hogy a mai óváros falainak közelében, azoktól délre, Dávid városában, Jeruzsálemben is előkerültek az évszázadokig ható emlékezet alapján igen súlyos földrengés nyomai.

Korábbi ásátásokon Hacorban és Tel es-Szafiban, az egykori Gát helyén már előbukkantak a földrengés nyomai, de most Jeruzsálemben, Dávid városa néhány épületében is törött cserépedényeket és a pusztulás más jeleit találták a tudományos kormeghatározás szerint egy olyan korban, amelyben nem törtek hódítók a városra, és nem történt semmiféle erőszakos történelmi esemény sem.

„Amikor feltártuk a szerkezetet, és benne egy i. e. 8. századi rétegben a pusztulást, akkor nagyon meglepődtünk, mert tudjuk, hogy Jeruzsálem folyamatosan fennállt egészen a körülbelül 200 évvel később bekövetkezett babiloni pusztításig” – mondta a lapnak az ásátásokat vezető két régész, Joe Uziel és Ortal Chalaf.

„Mégkérdeztük magunktól, hogy mi okozhatta ezt a drámai pusztítást ebben a

rétegben. A Bibliában Ámosz és Zakariás könyveiben megjelenő földrengés éppen abban az időben történt, amikor ez a feltárt épület Dávid városában összeomlott” – magyarázta felfedezésüket a szakember. A földrengés után a romok tetejére újra építkeztek, megőrizve a kataklizma nyomait. Ezt a házat a babilóniai hódítók i. e. 586-ban elpusztították, de az ekkor létrejött maradványok új épületek alapjául szolgáltak évszázadokkal később.

A Biblia több helyen is említi a 2800 évvel ezelőtti földrengést. Ámosz próféta így kezdi első könyvét: „Ámosz beszédei, aki a tekóai pásztorok közé tartozott. Ezt látta Izráelről Uzziájának, Júda királyának és Jeroboámnak, Jóás fiának, Izráel királyának az idejében, két évvel a földrengés előtt” (Ám 1,1). „Akkor meneküljtek a hegyek szakadékaiba, mert a hegyek között a szakadék Ácalig ér. Úgy fussatok, ahogyan Uzziájának, Júda királyának az idejében futottatok a földrengés előtt! Mert eljön az ÚR, az én Istenem, szentjeivel együtt” – áll Zakariás próféta könyvének 14. fejezetében, az 5. versben is.

EVANGELIKUS.HU

Fricska – Csukamájolaj

Volt egyszer egy asszony, aki olvasta valahol, hogy a kutyák egészségesebbek, ha minden nap kapnak egy kanál csukamájolajat. Tehát minden nap a következőket tette. Addig üldözte a kutyát, amíg el nem kapta, legyűrte, és erővel a halas gyógymódot le nem nyomta a kutya torkán.

Egy nap, éppen az orvosi eljárás közepén, az üveg elgurult, az olaj kiömlött. Az asszony

nagy sóhajtással elengedte a kutyát, és a felmosóért ment. Mikor visszatért, legnagyobb meglepetésére a kutya a kiömlött olajat lefetyelte. A kutya szerette a csukamájolajat! Csak a beadás módszere nem tetszett neki.

Néha úgy gondolom, hogy ez történik Isten országának örömhírével is. Annyira szegényesen mutatják be nekünk, hogy soha nem ragad meg a vonzereje.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszó

Felelős szerkesztő: Ghittea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Dr. Békefy Lajos, Erdei-Árva István Béla, Fábián Tibor, Tokár Sándor, Törös Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszoujsag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szent István Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hívatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.